

Remisspromemoria

Datum 2026-03-11

FI dnr 25-9484

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Ändrade föreskrifter om fonder med anledning av ändrade EU-direktiv

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder och i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Ändringarna gäller för fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder samt för AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder.

Förslagen syftar bland annat till att genomföra ändringar i de två centrala direktiven på fondområdet, AIFM och Ucits. Syftet är även att anpassa föreskrifterna till de lagändringar som föreslås i lagrådsremissen En starkare fondmarknad och i lagrådsremissen Nya regler för att främja central clearing av OTC-derivat i EU. Till viss del syftar ändringarna också till att åstadkomma tydligare och enklare regler samt att effektivisera inspektionens tillsynsverksamhet.

Finansinspektionen föreslår bland annat nya regler om fondbestämmelsernas innehåll. De nya reglerna innebär att det ska anges i fondbestämmelserna under vilka omständigheter som ett bolag får använda de likviditetshanteringsverktyg som tillämpas för en viss fond. Det föreslås även nya bestämmelser om lämplighetsprövning av personer som beslutar om verksamhetsinriktningen för fondbolag och AIF-förvaltare. Bestämmelserna innebär att bolagen ska lämna information enligt en ny bilaga till fondföreskrifterna, respektive AIF-föreskrifterna, när en sådan person utses.

Ändringarna föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 juli 2026, men vissa bestämmelser föreslås träda i kraft först den 16 april 2027.

Innehåll

1	Utgångspunkter	4
1.1	Målet med regleringen.....	4
1.2	Nuvarande och kommande regelverk.....	5
1.3	Regleringsalternativ.....	6
1.4	Rättsliga förutsättningar	6
1.4.1	Fondföreskrifterna	6
1.4.2	AIF-föreskrifterna.....	7
1.5	Ärendets beredning	8
2	Motivering och överväganden	8
2.1	Företag som omfattas av förslagen	9
2.2	Fondföreskrifterna	9
2.2.1	Ansökan om tillstånd för verksamhet.....	9
2.2.2	Innehållet i en ansökan om godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser	15
2.2.3	Anmälningsskyldiga förfaranden och underrättelser	17
2.2.4	Kapitalkrav för fondbolag.....	21
2.2.5	Organisatoriska krav och system för riskhantering.....	22
2.2.6	Särskilt om tillämpningen av andra regelverk vid viss verksamhet.....	24
2.2.7	Fondbestämmelsernas innehåll.....	25
2.2.8	Beräkning av motpartsexponering.....	32
2.2.9	Metod för tillhandahållande av viss fondinformation.....	33
2.2.10	Informationsbroschyr.....	33
2.2.11	Årsberättelse och halvårsredogörelse för värdepappersfonder	36
2.2.12	Information om arbetet för att förhindra intressekonflikter vid förvaltning på initiativ av tredje part	38
2.2.13	Rapporteringskrav	40
2.2.14	Andelsklasser	43
2.2.15	Uttrycket utförandeplats ersätter uttrycket handelsplats	43
2.3	AIF-föreskrifterna.....	44
2.3.1	Ansökan om tillstånd för verksamhet.....	44
2.3.2	Anmälan om väsentlig ändring	49
2.3.3	Svenska AIF-förvaltares marknadsföring inom ramen för program för andelsägande eller sparande	51
2.3.4	Utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige.....	52

2.3.5	Kapitalbas hos AIF-förvaltare	55
2.3.6	Specialfonder	55
2.3.7	Långivande verksamhet	56
2.3.8	Information om arbetet för att förhindra intressekonflikter vid förvaltning på initiativ av en tredje part.....	57
2.3.9	Rapporteringskrav	58
2.4	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	61
2.4.1	Ikraftträdande	61
2.4.2	Övergångsbestämmelser om justerat fondandelsvärde	62
2.4.3	Övergångsbestämmelser om rapporteringskrav.....	63
3	Förslagets konsekvenser	64
3.1	Inledande ställningstaganden och utgångspunkter	64
3.2	Konsekvenser för samhället och konsumenterna	65
3.3	Konsekvenser för företagen	66
3.3.1	Berörda företag	66
3.3.2	Konsekvenser för berörda företag	66
3.4	Konsekvenser för Finansinspektionen.....	73
4	Parallelluppställningar	75
4.1	Ändringar som avser AIFM-direktivet	75
4.2	Ändringar som avser Ucits-direktivet.....	76

1 Utgångspunkter

I mars 2024 antog Europaparlamentet och rådet ett direktiv (ändringsdirektivet)¹ som ändrar de två centrala direktiven på fondområdet – AIFM-direktivet² och Ucits-direktivet³. Regeringen har i lagrådsremissen En starkare fondmarknad (nedan lagrådsremissen om fondmarknaden eller lagrådsremissen), som beslutades den 18 december 2025, lämnat förslag till ändringar i lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF) och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (LAIF). Flera av förslagen är nödvändiga för att anpassa svensk rätt till ändringsdirektivet, men lagrådsremissen innehåller även förslag till andra lagändringar som syftar till att stärka konkurrenskraften och motståndskraften på den svenska fondmarknaden. När det gäller vissa delar av ändringsdirektivet anger regeringen i lagrådsremissen att genomförandet bör ske genom föreskrifter på lägre nivå än lag. Utöver detta anger regeringen i flera fall att bestämmelser som kompletterar de föreslagna lagändringarna kan eller bör meddelas på föreskriftsnivå.

Ändringar i LVF föreslås även i lagrådsremissen Nya regler för att främja central clearing av OTC-derivat i EU (nedan lagrådsremissen om OTC-derivat), som beslutades den 12 februari 2026. Ändringarna föreslås med anledning av ändringsdirektivet om OTC-derivat⁴ och avser bland annat frågan om vilka transaktioner som omfattas av den procentuella begränsningen av motpartsrisk för värdepappersfonder.

1.1 Målet med regleringen

Det övergripande målet med Finansinspektionens verksamhet är att bidra till ett stabilt finansiellt system som präglas av ett högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter.

Det huvudsakliga målet med den nu föreslagna regleringen är dels att genomföra ändringsdirektivet på ett korrekt sätt i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927 av den 13 mars 2024 om ändring av direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG vad gäller delegeringsarrangemang, hantering av likviditetsrisker, tillsynsrapportering, tillhandahållande av förvaringsinstituts- och depåförvaringstjänster samt långivning från alternativa investeringsfonder.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).

⁴ Direktiv (EU) 2024/2994 av den 27 november 2024 om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2013/36/EU och (EU) 2019/2034 vad gäller behandlingen av koncentrationsrisk som är en följd av exponeringar mot centrala motparter och av motpartsrisk i centralt clearade derivattransaktioner (ändringsdirektivet om OTC-derivat).

värdepappersfonder (fondföreskrifterna) och i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-föreskrifterna), dels att anpassa föreskrifterna till de lagändringar som kan komma att göras med anledning av förslagen i lagrådsremissen om fondmarknaden och i lagrådsremissen om OTC-derivat. Genom att se till att föreskrifterna är anpassade till ändringarna bidrar inspektionen till regeringens övergripande mål för Finansinspektionens verksamhet.

I vissa delar är målet med den föreslagna regleringen att förtydliga och förenkla befintliga föreskrifter. Tydligare och enklare föreskrifter ligger i linje med Finansinspektionens uppdrag att arbeta för regelförenkling och för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader.⁵ Det bidrar också till att effektivisera Finansinspektionens tillsynsverksamhet.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

Vid utformningen av föreskrifterna behöver tekniska standarder i unionsrätten beaktas. I ändringsdirektivet ges Europeiska kommissionen bland annat befogenhet att anta tekniska standarder för tillsyn och genomförande avseende likviditetshanteringsverktyg och rapporteringskrav.⁶ Europeiska kommissionen har hittills endast antagit tekniska standarder för likviditetshanteringsverktyg.⁷

För närvarande pågår en översyn av direktivet om tillåtna tillgångar.⁸ Direktivet har till stor del genomförts i fondföreskrifterna. Föreskrifterna har en direktivnära utformning vilket medför att ändringar i direktivet med största sannolikhet kommer innebära att fondföreskrifterna behöver ändras. I dagsläget är det oklart hur det nya regelverket kommer att se ut och när det kommer bli färdigt.

I Fondmarknadsutredningens slutbetänkande Fondandelsbolag – för en mer konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2025:117) finns ett förslag till en ny lag om en associationsrättslig fondstruktur med rörligt kapital. I nuläget är det oklart i vilken utsträckning slutbetänkandet kommer påverka föreskrifterna.

⁵ Fi 2023/03284 (delvis), Fi 2023/00525 och Fi 2023/02595.

⁶ Se artiklarna 18a.3 och 20a i Ucits-direktivet och artiklarna 16 och 24 i AIFM-direktivet.

⁷ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/465 av den 17 november 2025 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshantering och kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 av den 17 november 2025 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshantering.

⁸ Kommissionens direktiv 2007/16/EG av den 19 mars 2007 om genomförande av rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), när det gäller förtydligandet av vissa definitioner (direktivet om tillåtna tillgångar).

I övrigt finns inga kända författningsändringar som kan komma att påverka föreskrifterna.

1.3 Regleringsalternativ

Ett alternativ till att införa nya föreskrifter är att lämna allmänna råd. Allmänna råd är dock till skillnad från föreskrifter inte bindande, utan är endast en rekommendation till företagen om hur de kan agera för att uppfylla de krav som ställs i lagar, förordningar eller myndighetsföreskrifter. Finansinspektionen bedömer att bindande regler är nödvändiga för att genomföra de regelförändringar som föreslås i lagrådsremissen om fondmarknaden och i lagrådsremissen om OTC-derivat. De anpassningar till förslagen som Finansinspektionen föreslår kräver ändringar i befintliga föreskrifter, vilket endast kan ske genom att ändringsföreskrifter beslutas. Det krävs vidare bindande regler för att unionsrättsliga bestämmelser ska anses genomförda i svensk rätt. Allmänna råd är därför inte aktuellt i detta fall.

1.4 Rättsliga förutsättningar

1.4.1 Fondföreskrifterna

När det gäller fondföreskrifterna bedömer Finansinspektionen att de föreskriftsändringar som föreslås kan göras med stöd av följande punkter i 18 § förordningen (2013:588) om värdepappersfonder:

- punkt 2 (vilka uppgifter som en ansökan, anmälan eller underrättelse ska innehålla och vilka uppgifter som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen),
- punkt 3 (vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § eller 7 kap. 1 § LVF),
- punkt 10 (vilka poster som får räknas in i startkapitalet),
- punkt 11 (innehållet i en verksamhetsplan)
- punkt 12 (vilka poster som får räknas in i egna medel),
- punkt 16 (vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17 c och 17 f §§ LVF),
- punkt 17 (vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 2 kap. 17 g § LVF),
- punkt 18 (innehållet i fondbestämmelser),
- punkt 21 (vilka krav som ska uppfyllas när ett justerat fondandelsvärde beräknas och används),
- punkt 22 (innehållet i informationsbroschyrer),
- punkt 24 (innehållet i årsberättelser och halvårsredogörelser),

- punkt 32 (systemet för riskhantering),
- punkt 35 (beräkning av exponeringar),
- punkt 41 (vad informationen om fusioner ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen), och
- punkt 43 (vilka upplysningar som ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag ska lämna till Finansinspektionen om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter och när upplysningarna ska lämnas).

1.4.2 AIF-föreskrifterna

1.4.2.1 Befintliga bemyndiganden

När det gäller AIF-föreskrifterna kan föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan meddelas med stöd av följande punkter i 4 § förordningen (2013:587) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förordningen): punkt 3 (ansökan om tillstånd att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer), punkt 4 (ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond) och punkt 5 (ansökan om tillstånd för marknadsföring). Föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en anmälan om väsentlig ändring respektive en verksamhetsplan kan meddelas med stöd av punkt 6 respektive 7 i samma paragraf.

Föreskrifter om vilka poster som får räknas in i kapitalbasen kan meddelas med stöd av 5 § 9 AIF-förordningen, medan föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse om uppdragsavtal, en ansökan om godkännande av uppdragsavtal som omfattar portföljförvaltning eller riskhantering eller i en informationsbroschyr får meddelas med stöd av 5 § 11 respektive 13 samma förordning.

I 5 § 19 AIF-förordningen finns ett bemyndigande att meddela föreskrifter om vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna om fondbestämmelser för en specialfond. Föreskrifter om vad en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser för en sådan fond bedöms kunna meddelas med stöd av det bemyndigandet.

I 5 § 26 AIF-förordningen finns ett bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka upplysningar som en AIF-förvaltare ska lämnas till Finansinspektionen om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter. Den nya bestämmelsen om att AIF-förvaltare ska redogöra för hur de uppfyller kraven i LAIF när det gäller identifiering, hantering och redovisning av intressekonflikter bedöms kunna införas med stöd av det bemyndigandet. Samma sak gäller i fråga om de föreslagna bestämmelserna om rapporteringskrav.

De befintliga bestämmelserna om justerat fondandelsvärde i 12 kap. 7 a § AIF-föreskrifterna kan upphävas med stöd av 6 a § 2 AIF-förordningen.

1.4.2.2 Nya bemyndiganden

I lagrådsremissen föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om att förlänga den tidsfrist för när investeringsgränsen ska börja tillämpas som anges i föreslagna 8 a kap. 2 § LAIF (15 kap. 1 § 8 LAIF). Finansinspektionen utgår i denna remisspromemoria från att inspektionen kommer att få ett bemyndigande att meddela sådana föreskrifter.

1.5 Ärendets beredning

Arbetet med att ta fram de föreslagna föreskrifterna påbörjades under hösten 2025. Finansinspektionen höll den 16 december 2025 ett möte med en extern referensgrupp bestående av Fondbolagens förening, Föreningen Svensk Värdepappersmarknad, Svenska Bankföreningen och Swedish Private Equity & Venture Capital Association. På mötet fick deltagarna möjlighet att lämna synpunkter inför de anpassningar av fond- och AIF-föreskrifterna som behöver genomföras dels för att tydliggöra vilken information som ska lämnas om likviditetshanteringsverktyg i fondbestämmelserna, dels när det gäller vilka uppgifter som ska lämnas till Finansinspektionen i samband med lämplighetsprövningen av personer som beslutar om fondbolags och AIF-förvaltares verksamhetsinriktning. Deltagarna fick även lämna synpunkter avseende innehållet i fondbolags underrättelser om väsentliga ändringar i bolagens verksamhet och organisation och i ansökningar om nya och ändrade fondbestämmelser. Slutligen fick de lämna synpunkter avseende beräkning av motpartsexponering.

2 Motivering och överväganden

Finansinspektionen redogör nedan för de föreskriftsändringar som föreslås. De förslag som endast innebär att det görs språkliga eller redaktionella ändringar behandlas dock i regel inte särskilt, eftersom de inte syftar till någon ändring i sak. Samma sak gäller för rena följdändringar.

I avsnitt 2.1 anges i korthet vilka företag som omfattas av förslagen. Mer utförlig information om detta finns i avsnitt 3. I avsnitt 2.2 och 2.3 redogörs för förslagen till ändringar i fondföreskrifterna respektive AIF-föreskrifterna och skälen för dem. Presentationen av förslagen följer i huvudsak kapitelindelningen i respektive föreskrift. I avsnitt 2.4 behandlas frågan om när de föreslagna föreskriftsändringarna ska träda i kraft. I avsnittet redogörs också för förslagen till övergångsbestämmelser.

2.1 Företag som omfattas av förslagen

De som huvudsakligen berörs av förslagen är fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder, EES-baserade AIF-förvaltare som antingen förvaltar en svensk alternativ investeringsfond eller marknadsför en sådan fond i Sverige och icke EES-baserade AIF-förvaltare som marknadsför en alternativ investeringsfond i Sverige.

2.2 Fondföreskrifterna

2.2.1 Ansökan om tillstånd för verksamhet

2.2.1.1 Ansökan om att driva fondverksamhet

Finansinspektionens förslag: Om ett fondbolag har delegerat – eller avser att delegera – sådana funktioner som ingår i fondverksamheten, ska bolagets ansökan innehålla uppgifter om uppdragstagarens namn, identifikationsnummer, den jurisdiktion där uppdragstagaren är etablerad och den myndighet som utöver tillsyn över uppdragstagaren. Motsvarande uppgifter ska även lämnas om uppdragstagare som uppgifter har vidaredelegerats eller kommer vidaredelegeras till. Ansökan ska även innehålla en beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som fondbolaget har för att utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom bolaget och övervaka den delegerade verksamheten. Beskrivningen ska även innehålla information om delegerade funktioner och om delegeringen är partiell eller fullständig samt om uppdragstagarnas kompetens och om eventuella intressekonflikter som kan uppkomma. Kopior av uppdragsavtalen som ett fondbolag har ingått eller avser att ingå ska också bifogas ansökan.

Ett fondbolags verksamhetsplan ska inkludera information om de personer som i praktiken leder fondbolaget. Informationen ska inkludera en beskrivning av dessa personers roll, titel och position i bolaget samt en beskrivning av deras rapporteringslinjer och ansvarsområden inom och utanför fondbolaget. Beskrivningen ska även innehålla en översikt över den tid som var och en av dessa personer ägnar åt varje ansvarsområde samt en beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som används inom områdena eller funktionerna. Fondbolagets verksamhetsplan ska även innehålla uppgifter om hur bolaget ska fullgöra sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar samt en detaljerad beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som fondbolaget kommer använda för att göra det.

Finansinspektionen föreslår därutöver att det i verksamhetsplanen ska anges om fondbolaget tar emot uppdrag att utföra vissa funktioner eller tjänster för fondbolag, AIF-förvaltare, förvaltningsbolag eller fondföretag.

Ett fondbolag ska till verksamhetsplanen bifoga de riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg som ska finnas enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF.

Finansinspektionens skäl:

Genomförande av nya krav på ansökans innehåll

I lagrådsremissen om fondmarknaden anges att de nya kraven i Ucits-direktivet om innehållet i ett fondbolags verksamhetsplan (artikel 7.1 första stycket c) och delegeringsarrangemang (artikel 7.1 första stycket e) bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.⁹ Kraven i direktivet avser uppgifter och handlingar som ett fondbolag ska lämna vid en ansökan om att driva fondverksamhet enligt 1 kap. 4 § LVF.

Vad en ansökan ska innehålla regleras sedan tidigare i lag och i Finansinspektionens föreskrifter (se 2 kap. 6 § andra stycket LVF och 2 kap. fondföreskrifterna). Finansinspektionen anser att de nya kraven i artikel 7.1 första stycket c och e i Ucits-direktivet bör genomföras i anslutning till befintliga bestämmelser om ansökans innehåll i fondföreskrifterna, och att de bör utformas så direktivnära som möjligt. För att åstadkomma detta föreslår Finansinspektionen dels en ny bestämmelse om ansökans innehåll som motsvarar artikel 7.1 första stycket e i Ucits-direktivet (2 kap. 4 a § fondföreskrifterna), dels att befintliga föreskrifter om innehållet i den verksamhetsplan som ska bifogas ansökan ska justeras för att motsvara ändringarna i artikel 7.1 första stycket c i Ucits-direktivet (2 kap. 8, 10 och nya 10 a §§ fondföreskrifterna).

Genomförande av nya krav på verksamhetsplanens innehåll när det gäller hållbarhetsrelaterade upplysningar (artikel 7.1 första stycket c iv i Ucits-direktivet)

Finansinspektionen föreslår att det nya kravet i artikel 7.1 första stycket c iv i Ucits-direktivet ska genomföras genom en ny bestämmelse – 2 kap. 10 a § – i fondföreskrifterna. Den föreslagna bestämmelsen innebär att ett fondbolag i verksamhetsplanen ska redogöra för hur bolaget avser att fullgöra sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar, samt lämna en detaljerad beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som fondbolaget kommer använda för det ändamålet. I artikel 7.1 första stycket c iv anges att beskrivningen ska avse *lämpliga* mänskliga resurser och tekniska resurser. Finansinspektionen anser dock att det är tillräckligt att i föreskrifterna ange att bolagen ska beskriva sina resurser. Inspektionen anser också att det är tydligare att använda uttrycket *personalresurser* än *mänskliga resurser*.

⁹ Lagrådsremissen, s 158.

Genomförande av nya krav på verksamhetsplanens innehåll avseende fondbolagets organisationsstruktur (artikel 7.1 första stycket c i-iii i Ucits-direktivet)

För att genomföra de nya kraven i artikel 7.1 första stycket c i-iii i Ucits-direktivet föreslår Finansinspektionen ändringar i 2 kap. 8 och 10 §§ fondföreskrifterna. Förslaget innebär att de befintliga kraven på att verksamhetsplanen ska innehålla information om bolagets organisationsstruktur utökas. Till nyheterna hör att informationen om organisationsstrukturen ska innehålla uppgifter om rapporteringslinjer, personalresurser, tekniska resurser samt hur mycket tid som styrelsen och personer med funktionsansvar ägnar åt varje ansvarsområde. Av artikel 7.1 första stycket c i följer att verksamhetsplanen ska innehålla uppgifter om *senioriteten* hos de personer som i praktiken leder verksamheten i fondbolaget. I den franska språkversionen av direktivet används uttrycket ”niveau hiérarchique”, i den tyska ”Position” och i den danska ” placering i ledelseshierarkiet”. Finansinspektionen anser mot denna bakgrund att ett lämpligare ordval för att beskriva den information som ska lämnas i verksamhetsplanen är *position i bolaget*.

Genomförande av nya krav på ansökans innehåll avseende delegering och vidaredelegering (artikel 7.1 första stycket e i Ucits-direktivet)

För att genomföra de nya kraven i artikel 7.1 första stycket e i Ucits-direktivet föreslår Finansinspektionen att det ska införas en ny bestämmelse – 2 kap. 4 a § – i fondföreskrifterna. Förslaget innebär att ett fondbolag i sin ansökan ska lämna uppgifter om de uppdragstagare som funktioner har delegerats eller vidaredelegerats till eller som kommer få ett sådant uppdrag. Enligt förslaget ska fondbolaget lämna information om uppdragstagarens namn och identifieringskod, den jurisdiktion där uppdragstagaren är etablerad och om tillsynsmyndigheten för var och en av uppdragstagarna. Detta motsvarar uppgifterna i artikel 7.1 första stycket e ii.

Med uttrycket identifieringskod avses i första hand ett företags organisationsnummer. För företag som inte har ett svenskt organisationsnummer bör i stället den globala identifieringskoden för företag och andra organisationer på värdepappersmarknaderna (eng. legal entity identifier, LEI) lämnas.¹⁰

Enligt förslaget ska ett fondbolag lämna information om bolagets egna resurser att utföra portföljförvaltnings- och riskhanteringsuppgifter inom bolaget och övervaka den delegerade verksamheten. Bolagen ska även lämna information om delegeringen är partiell eller fullständig (2 kap. 4 a § 3 och 4 fondföreskrifterna). Detta motsvarar de krav som ställs i artikel 7.1 e iii.

¹⁰ Lagrådsremissen s. 158.

Fondföreskrifterna innehåller sedan tidigare bestämmelser om att ett fondbolags verksamhetsplan ska innehålla viss information om bolagets delgeringsarrangemang (2 kap. 11 § fondföreskrifterna). När det gäller de uppgifter som avses i 2 kap. 11 § andra och fjärde styckena fondföreskrifterna anser inspektionen dock att det är tillräckligt om uppgifterna lämnas i ansökan tillsammans med övrig information om delegering. Bestämmelser om detta föreslås införas i den nya 2 kap. 4 a §.

Fondbolagen har en skyldighet att uppdatera verksamhetsplanen löpande (se 33 kap. 2 §). Att den utförliga informationen i 2 kap. 11 § andra stycket fondföreskrifterna inte längre behöver anges och löpande uppdateras i verksamhetsplanen innebär en regellättnad för fondbolagen.

Förfaranden och riktlinjer som ska bifogas till ansökan

Ett bolag som ansöker om tillstånd att driva fondverksamhet ska bifoga ett exemplar av fondbestämmelserna för de värdepappersfonder som ska förvaltas (se 2 kap. 1 § 5 LVF och 2 kap. 2 § 6 fondföreskrifterna). För att Finansinspektionen ska kunna bedöma om fondbolagets likviditetshanteringsverktyg är lämpliga för värdepappersfonden behöver Finansinspektionen även ta del av fondbolagets förfaranden och riktlinjer för likviditetshanteringsverktyg. Finansinspektionen bedömer därför att de riktlinjer och förfaranden som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF behöver bifogas till ett fondbolags ansökan om tillstånd att driva fondverksamhet. Finansinspektionen föreslår därför att 2 kap. 3 § fondföreskrifterna ändras på så sätt att det införs krav på att riktlinjerna och förfarandena ska bifogas till ansökan.

Funktioner och tjänster

I lagrådsremissen föreslår regeringen att ett fondbolag ska få delegera till någon annan att utföra någon av de *funktioner* som ingår i fondverksamheten eller i en motsvarande verksamhet, eller någon av de *tjänster* som avses i 7 kap. 1 § första stycket LVF (se föreslagna 2 a kap. 1 § LVF). För att anpassa fondföreskrifterna till de föreslagna ändringarna i LVF anser Finansinspektionen att det bör göras ett tillägg i 2 kap. 5 § fondföreskrifterna om att det i verksamhetsplanen ska anges om fondbolaget tar emot uppdrag att utföra vissa *funktioner* eller *tjänster* för fondbolag, AIF-förvaltare, förvaltningsbolag eller fondföretag.

2.2.1.2 Lämplighetsprövning av ledningen och av personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning

Finansinspektionens förslag: Ett fondbolag ska till sin ansökan bifoga uppgifter om de personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning och som avses i 2 kap. 1 § första stycket 5 LVF. Vilka uppgifter som ska lämnas ska framgå av en ny bilaga till fondföreskrifterna, bilaga 4 a. Uppgifter enligt den nya bilagan behöver dock inte lämnas

om fondbolaget är skyldigt att lämna uppgifter om samma person enligt bilaga 4 till fondföreskrifterna.

Ett fondbolag ska vidare ange vilka personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning i sin verksamhetsplan.

Bilaga 4 till fondföreskrifterna ska kompletteras på ett sådant sätt att Finansinspektionen får in de uppgifter som behövs för att göra en lämplighetsprövning av en person som ska ingå i bolagets ledning, men som också ska besluta om bolagets verksamhetsinriktning.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås ändringar i LVF som innebär att ett fondbolags verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften. Personerna ska vidare ha hemvist inom EES och antingen vara heltidsanställda av bolaget eller ingå i bolagets styrelse och ha åtagit sig att leda verksamheten på heltid (2 kap. 1 § 5 LVF). Ändringarna syftar till att genomföra i artikel 7.1 b i UCITS-direktivet i dess nya lydelse.

Av lagrådsremissen framgår att ett bolag ska uppfylla det ovan nämnda kravet för att få tillstånd att driva fondverksamhet. Ett fondbolag ska även vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för tillståndet. Kravet kommer därmed att gälla även för fondbolag som redan har tillstånd. Detta innebär att Finansinspektionen dels kommer att pröva om kravet är uppfyllt vid prövningen av en ansökan om att få tillstånd att driva fondverksamhet, dels kommer att ha tillsyn över att kravet är uppfyllt när ett fondbolag har börjat driva sin verksamhet.¹¹

För att säkerställa att Finansinspektionen kan pröva om kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF är uppfyllt föreslår inspektionen att ett bolag som ansöker om tillstånd att bedriva fondverksamhet eller utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument ska lämna vissa uppgifter om de personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning i sin ansökan och i sin verksamhetsplan (2 kap. 3 och 8 §§ fondföreskrifterna i föreslagen lydelse).

Eftersom de personer som beslutar om fondbolagets verksamhetsinriktning i stort sett ska uppfylla samma lämplighetskrav som de som sitter i bolagets ledning, anser Finansinspektionen att det behövs samma underlag för att kunna lämplighetspröva personerna i fråga som vid en ledningsprövning. Den nya bilaga 4 a, som specificerar vilka uppgifter som ska lämnas om dessa personer i bland annat en ansökan, har därför utformats så att den motsvarar bilaga 4 till fondföreskrifterna, som används vid

¹¹ Lagrådsremissen, s. 215 f.

ledningsprövning. För att det ska vara möjligt att göra en fullgod prövning utifrån kraven i 2 kap. 1 § 5 LVF har dock vissa tillägg gjorts. Exempelvis ska uppgifter lämnas om huruvida personen ska vara heltidsanställd i fondbolaget eller ha åtagit sig att leda bolagets verksamhet på heltid.

Finansinspektionen föreslår även vissa justeringar i bilaga 4 för att den som eventuellt ska prövas både för att ingå i ledningen och för att bestämma om verksamhetsinriktningen bara ska behöva komma in med en blankett till Finansinspektionen. Justeringarna innebär främst tillägg som föranleds av kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF på att denna person ska vara heltidsanställd i fondbolaget eller på heltid ha åtagit sig att leda företagets verksamhet. För att bolagen inte ska bli skyldiga att lämna samma uppgifter två gånger bör skyldigheten att lämna uppgifter enligt den nya bilaga 4 a vidare inte gälla när ett bolag samtidigt lämnar uppgifter enligt bilaga 4 om samma person.

Utöver detta föreslås vissa mindre justeringar i 2 kap. 3 och 8 §§ fondföreskrifterna för att det ska bli tydligt att bilagorna ska lämnas in som en del av ansökan och inte som en del av verksamhetsplanen.

2.2.1.3 Centralt funktionsansvarig

Finansinspektionens förslag: En centralt funktionsansvarig ska anges i ett fondbolags verksamhetsplan om fondbolaget har utsett en sådan.

Finansinspektionens skäl: I fondföreskrifterna finns det bestämmelser om att ett fondbolag i sin verksamhetsplan ska ange vem som är centralt funktionsansvarig (2 kap. 27 § fondföreskrifterna). Finansinspektionen beslutade i april 2024 om ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.¹² Ändringarna innebär bland annat att kravet på att varje företag ska utse en centralt funktionsansvarig tas bort. I stället får företaget göra en bedömning av om det är motiverat att utse en sådan person med hänsyn till verksamhetens art och storlek.¹³ Det innebär att ett fondbolag ska bedöma om det ska utses en centralt funktionsansvarig eller inte. Med anledning av detta föreslår Finansinspektionen att det i 2 kap. 27 § fondföreskrifterna bör förtydligas att en centralt funktionsansvarig ska anges i verksamhetsplanen endast om ett fondbolag har utsett en sådan person.

¹² FFFS 2024:4.

¹³ Se beslutspromemorian Ändrade föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (FI dnr 23-5367) s. 6.

2.2.2 Innehållet i en ansökan om godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser

Finansinspektionens förslag: Ett fondbolags ansökan om godkännande av nya fondbestämmelser ska innehålla ett styrelseprotokoll eller skriftliga uppgifter som anger vid vilket styrelsemöte fondbestämmelserna har fastställts, fondbestämmelser för värdepappersfonden, en redogörelse för bolagets hantering av andelsklasser om fonden består av andelsklasser och, i förekommande fall, en motivering till ansökan om undantag enligt 5 kap. 24 § LVF. Vidare ska ansökan innehålla riktlinjer och förfaranden för likviditetshanteringsverktyg enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF samt en motivering till valet av verktyg.

Ett fondbolags ansökan om ändrade fondbestämmelser ska, utöver det som anges ovan, innehålla en motivering till ändringen av fondbestämmelserna, en ändringsmarkerad version av fondbestämmelserna som inkluderar de ändringar som omfattas av ansökan och en ren version av fondbestämmelserna som inkluderar de ändringar som omfattas av ansökan. Ansökan ska även innehålla bolagets bedömning av om ändringarna föranleder en underrättelse till andelsägarna enligt 4 kap. 9 a § LVF.

Det som föreslås för fondbolag bör även gälla för förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder.

Finansinspektionens skäl:

Det behövs bestämmelser om vad en ansökan om godkännande av fondbestämmelser ska innehålla

Ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag som vill förvalta en ny värdepappersfond ska göra en ansökan om godkännande av fondbestämmelserna hos Finansinspektionen. Även ändringar i fondbestämmelser ska godkännas av Finansinspektionen (se 4 kap. 9 § första stycket LVF).¹⁴ Fondbestämmelser för en ny fond ska godkännas om bestämmelserna är skäligen för fondandelsägarna. Ändringar i fondbestämmelserna ska godkännas om bestämmelserna även efter ändringarna är skäligen för fondandelsägarna och inte strider mot deras gemensamma intresse (4 kap. 9 § andra och tredje stycket LVF).

Det finns inga bestämmelser i fondföreskrifterna om vad en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser ska innehålla. Finansinspektionen konstaterar att avsaknaden av bestämmelser om ansökans innehåll i vissa fall leder till omfattande skriftväxling för att inspektionen ska få in alla uppgifter som är nödvändiga för inspektionens prövning. Att Finansinspektionen inte får in alla nödvändiga uppgifter i ärendets initiala skede leder till försämrad effektivitet och ökad tidsåtgång för såväl

¹⁴ Förvaltningsbolag ansöker enligt 1 kap. 6 b § LVF.

Finansinspektionen som sökande fondbolag. Det borde därför underlätta för såväl bolagen som för Finansinspektionen om det införs bestämmelser i fondföreskrifterna som tydligt anger vilka uppgifter och handlingar som ska ingå i en ansökan.

För att Finansinspektionen ska kunna skälighetspröva fondbestämmelserna enligt 4 kap. 9 § LVF behöver inspektionen, utöver fondbestämmelserna och ett styrelseprotokoll eller en liknande handling som visar att dessa har godkänts av styrelsen, få in vissa ytterligare handlingar och uppgifter från fondbolaget. Finansinspektionen behöver bland annat kontrollera att ett fondbolag kan hantera eventuella andelsklasser på ett korrekt sätt för att säkerställa att vissa andelsägare inte gynnas på bekostnad av andra. För att inspektionen ska kunna göra detta behöver ansökan innehålla en redogörelse för bolagets hantering av andelsklasser. Vidare behöver Finansinspektionen ta del av fondbolagets riktlinjer och förfaranden för likviditetshanteringsverktyg och få en motivering till de verktyg som har valts. Uppgifterna behövs för att inspektionen ska kunna pröva om verktygen uppfyller kraven i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder och är lämpliga för fonden.¹⁵

Om ett bolag ansöker om undantag enligt 5 kap. 24 § LVF behöver Finansinspektionen få en motivering till ansökan där det framgår varför bolaget anser sig behöva undantaget och vad det ska omfatta. Att Finansinspektionen i en ansökan om ändrade fondbestämmelser inledningsvis tar del av bolagets bedömning av om ändringarna föranleder en underrättelse till andelsägarna bedöms också underlätta Finansinspektionens hantering av ärendet och därmed effektivisera arbetet.

För att Finansinspektionen ska kunna bedöma om fondbestämmelserna även efter ändringarna är skäliga för andelsägarna och att ändringarna inte strider mot andelsägarnas gemensamma intresse behöver inspektionen – vid en ansökan om godkännande av ändrade fondbestämmelser – även få tydliga uppgifter om vad som ändras och varför (se 4 kap. 9 § tredje stycket LVF).

Bestämmelserna om vad en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser ska innehålla bör placeras i ett nytt kapitel, 2 a kap., i fondföreskrifterna. Eftersom bestämmelserna även bör gälla i fråga om förvaltningsbolag behöver en hänvisning till 2 a kap. läggas till i 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna.

Ansökan behöver inte innehålla informationsbroschyr och faktablad

Fondbolagen har en skyldighet att se till att varje värdepappersfond har en aktuell informationsbroschyr och ett aktuellt faktablad samt att ge in dessa till

¹⁵ Se lagrådsremissen s. 100.

Finansinspektionen så snart de färdigställts (se 4 kap. 15, 16 a och 21 §§ LVF). Informationsbroschyrer och faktablad godkänns dock inte av inspektionen, utan granskas dels inom ramen för ett fondbolags ansökan om auktorisation (se 2 kap. 3 § fondföreskrifterna), dels löpande inom Finansinspektionens tillsynsverksamhet. Finansinspektionen bedömer därför att dessa handlingar inte regelmässigt behöver ges in till inspektionen i samband med en ansökan om nya och ändrade fondbestämmelser. Finansinspektionen kan dock i ett enskilt ärende om nya eller ändrade fondbestämmelser begära in informationsbroschyr och faktablad (se 23 § förvaltningslagen [2017:900]).

2.2.3 Anmälningsskyldiga förfaranden och underrättelser

2.2.3.1 Delegering och vidaredelegering

Finansinspektionens förslag: Ett fondbolags underrättelse om delegering eller vidaredelegering ska innehålla samma uppgifter om delegationen som en tillståndsansökan. Underrättelsen ska lämnas till Finansinspektionen senast en månad före det datum som avtalet ska träda i kraft.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås ändringar i bestämmelserna om delegering. Det föreslås också att det ska införas nya bestämmelser om vidaredelegering och att bestämmelserna om delegering och vidaredelegering ska samlas i ett nytt kapitel (2 a kap. LVF). Förslagen innebär bland annat att den befintliga skyldigheten att göra en anmälan om delegering ska ersättas av en underrättelseskyldighet och att underrättelseskyldigheten ska omfatta såväl delegering som vidaredelegering. Underrättelserna ska – i likhet med dagens anmälningar – göras till Finansinspektionen (se de föreslagna 2 a kap. 1 och 5 §§ LVF).

Regeringen anger i lagrådsremissen att innehållet i ett fondbolags underrättelse om delegering enligt LVF bör regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag.¹⁶ I 3 kap. 1 § fondföreskrifterna finns en bestämmelse om vad en anmälan om delegering ska innehålla och när en sådan anmälan senast ska lämnas till Finansinspektionen. Denna bestämmelse bör ändras på så sätt att den i stället ska reglera innehållet i en underrättelse om delegering eller vidaredelegering och när en sådan underrättelse senast ska ges in.

När det gäller underrättelsens innehåll gör Finansinspektionen bedömningen att inspektionen har behov av att få samma uppgifter och handlingar om delegering och vidaredelegering i en underrättelse som när inspektionen ska pröva en ansökan om tillstånd (se avsnitt 2.2.1.1). Dessa uppgifter är nödvändiga för att inspektionen ska kunna bedöma om de krav som följer av LVF är uppfyllda. För att Finansinspektionen ska hinna granska de avtal som en underrättelse avser bedömer inspektionen vidare att

¹⁶ Lagrådsremissen s. 163.

underrättelser, i likhet med dagens anmälningar, bör lämnas till inspektionen senast en månad innan avtalet om delegation eller vidaredelegation ska träda i kraft.

2.2.3.2 Underrättelse om gränsöverskridande verksamhet inom EES

Finansinspektionens förslag: Upplysningsbestämmelsen i 3 kap. 3 § fondföreskrifterna ska hänvisa till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/910¹⁷.

Finansinspektionens skäl: Ett fondbolag som vill marknadsföra en värdepappersfond i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas (2 kap. 15 c § LVF). I 3 kap. 3 § fondföreskrifterna anges att bestämmelser om innehåll och form på en underrättelse till Finansinspektionen enligt 2 kap. 15 c § LVF finns i kommissionens förordning (EU) 584/2010¹⁸. Den aktuella förordningen har ändrats på så sätt att de delar av förordningen som innehöll bestämmelser om underrättelsens innehåll och form (kapitel I och bilaga I) har upphört att gälla (se artiklarna 6 och 7 i kommissionens genomförandeförordning [EU] 2024/910). Sådana bestämmelser finns numera i artikel 1.1 och bilaga I i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/910. Mot bakgrund av detta föreslår Finansinspektionen att hänvisningen om underrättelsens innehåll och form i 3 kap. 3 § fondföreskrifterna ska ändras.

2.2.3.3 Underrättelse om väsentlig ändring

Finansinspektionen förslag: Om ett fondbolag avser att utse en ny styrelseordförande, styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller ställföreträdare för den verkställande direktören, ska bolagets underrättelse om väsentliga ändringar enligt 2 kap. 7 a § LVF innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 4 till fondföreskrifterna. Om bolaget avser att minska eller utöka antalet styrelseledamöter, ska underrättelsen innehålla uppgifter om det nya antalet styrelseledamöter.

Om ett fondbolag avser att uppfylla kraven i 2 kap. 1 § första stycket 5 LVF genom en ny person, ska bolagets underrättelse innehålla de uppgifter som framgår av nya bilaga 4 a

¹⁷ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/910 av den 15 december 2023 om fastställande av tekniska genomförandestandarder för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller formen och innehållet för den information som ska anmälas med avseende på gränsöverskridande verksamhet som bedrivs av företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), förvaltningsbolag för fondföretag, utbytet av information mellan behöriga myndigheter om gränsöverskridande skriftliga anmälningar, och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 584/2010 (kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/910).

¹⁸ Kommissionens förordning (EU) nr 584/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller den skriftliga anmälan och fondföretagsintygets form och innehåll, elektronisk kommunikation mellan behöriga myndigheter i samband med anmälan, förfaranden för kontroller på plats och utredningar samt informationsutbyte mellan behöriga myndigheter (kommissionens förordning (EU) 584/2010).

till fondföreskrifterna, om inte bolaget samtidigt lämnar uppgifter enligt bilaga 4 för samma person.

Om ett fondbolag avser att göra en väsentlig ändring som avser uppgifter som lämnats i en ansökan om tillstånd enligt 1 kap. 4 § LVF, men som inte avser ändringar i ledningen eller av personer som beslutar om verksamhetsinriktningen, ska underrättelsen innehålla uppdaterade handlingar i fråga om ändringen, inbegripet en uppdaterad och ändringsmarkerad verksamhetsplan.

Om ett fondbolag avser att göra en annan väsentlig ändring än en sådan som avser ändringar av ledningspersoner, personer som beslutar om verksamhetsinriktningen eller uppgifter som lämnats i ansökan om tillstånd, ska underrättelsen innehålla en uppdaterad och ändringsmarkerad verksamhetsplan.

Bestämmelsen i 6 kap 9 § fondföreskrifterna om vilka uppgifter som ska lämnas i samband med en ledningsprövning ska upphävas. Även bestämmelsen i 33 kap. 3 § fondföreskrifterna om att ett fondbolag i vissa fall ska lämna uppgifter om ändringar i verksamhetsplanen ska tas bort.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås ändringar i LVF som innebär att ett fondbolag som avser att genomföra en väsentlig ändring i sin verksamhet eller organisation skriftligen ska underrätta Finansinspektionen innan ändringen genomförs (2 kap. 7 a § LVF). Förslaget genomför en ny bestämmelse i Ucits-direktivet (artikel 7.7 Ucits-direktivet).

Av lagrådsremissen framgår att det som omfattas av den nya underrättelseskyldigheten är väsentliga ändringar av sådana förhållanden som utgör förutsättningar för tillståndet att driva fondverksamhet, i synnerhet ändringar som avser uppgifter som bolaget har lämnat i sin ansökan om tillstånd. Fondbolaget bör till exempel alltid underrätta Finansinspektionen om ändringar i bolagets ledning.¹⁹ Det finns inget förslag i lagrådsremissen om att Finansinspektionen inom viss tid ska meddela fondbolaget om inspektionen motsätter sig att ändringen genomförs (jfr 3 kap. 10 § LAIF), utan tanken är att Finansinspektionen ska ta ställning till underrättelsen inom ramen för sin tillsyn över hela det regelverk som gäller för fondverksamheten.

För att det ska vara möjligt för Finansinspektionen att inom ramen för tillsynen ta ställning till underrättelser om väsentliga ändringar bedömer inspektionen att vissa minimikrav behöver ställas i fråga om vilka uppgifter och handlingar som en sådan underrättelse ska innehålla. Frågan bör regleras i 3 kap. fondföreskrifterna, som

¹⁹ Lagrådsremissen, s. 216 f.

innehåller bestämmelser om anmälningsskyldiga förfaranden och underrättelser. Vilka kraven bör vara beror på vilken typ av ändring det är fråga om och behandlas närmare i det följande.

Ändringar i ledningen

I dag finns bestämmelser om att fondbolag ska informera Finansinspektionen om ändringar i bolagets ledning i 6 kap. 9 § fondföreskrifterna och i samband med detta lämna uppgifter enligt bilaga 4. Ändringar i ledningen är sådana ändringar som omfattas av den nya skyldigheten att underrätta Finansinspektionen om väsentliga ändringar i ett fondbolags verksamhet eller organisation. Bestämmelserna om informationsskyldighet i 6 kap. behövs därför inte längre, och bör upphöra att gälla. För att Finansinspektionen ska få tillräcklig information om planerade ändringar i ledningen bör det i stället införas en ny bestämmelse i 3 kap. fondföreskrifterna om att en underrättelse om en väsentlig ändring som avser en ny ledningsperson ska innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 4 (nya 3 kap. 6 § första stycket). Av avsnitt 2.2.1.2 framgår att Finansinspektionen föreslår några mindre ändringar i bilaga 4. Utöver det innebär förslaget inte några ändringar i sak när det gäller frågan om vilka uppgifter som ska lämnas vid ändringar i ledningen.

Ett fondbolag kan ha utrymme att minska eller öka antalet styrelseledamöter inom det spann som anges i dess bolagsordning. Finansinspektionen anser att en ändring av antalet styrelseledamöter inom spannet utgör en väsentlig ändring som inspektionen behöver ha möjlighet att beakta inom ramen för sin tillsyn. Det bör därför anges i fondföreskrifterna att en anmälan om en sådan ändring ska innehålla uppgifter om det nya antalet styrelseledamöter (nya 3 kap. 6 § andra stycket).

Ändringar avseende de personer som beslutar om verksamhetsinriktningen

Som framgår av avsnitt 2.2.1.2 föreslår regeringen att vissa nya krav ska ställas i fråga om personer som beslutar om ett fondbolags verksamhetsinriktning (2 kap. 1 § 5 LVF). Dessa krav ska inte bara vara uppfyllda för att ett bolag ska få tillstånd, utan vid varje tidpunkt efter att tillstånd har meddelats. Kraven ska vidare gälla också för fondbolag som redan har tillstånd.

För att säkerställa att Finansinspektionen kan följa upp att fondbolag följer de nya kraven på personer som beslutar om verksamhetsinriktningen föreslår inspektionen att ett fondbolag, när det anmäler väsentliga ändringar som avser sådana personer, ska lämna samma uppgifter som när kravet prövas inom ramen för en ansökan (nya 3 kap. 7 § fondföreskrifterna). För att undvika att bolagen blir skyldiga att lämna samma uppgifter två gånger bör skyldigheten dock bara gälla i de fall där personen inte också ska ledningsprövas och uppgifter ska lämnas enligt bilaga 4.

Andra ändringar

Utgångspunkten för vilka uppgifter som ska lämnas i samband med en underrättelse om väsentliga ändringar bör, enligt Finansinspektionens mening, vara att uppgifterna ska ge inspektionen ett tillräckligt underlag för att på ett enkelt sätt kunna avgöra om ytterligare frågor behöver ställas eller om andra åtgärder behöver vidtas inom ramen för tillsynen med anledning av den ändring som fondbolaget avser att göra.

När ett bolag ansöker om tillstånd att driva fondverksamhet lämnar bolaget uppgifter och handlingar som Finansinspektionen utgår ifrån vid sin prövning av om förutsättningarna för tillstånd är uppfyllda. Det handlar exempelvis om uppgifter om rapporteringsvägar och om vilka personer som har ett särskilt funktionsansvar samt i vissa fall om interna regler för verksamheten (se exempelvis 2 kap. 33 § fondföreskrifterna). Om ett fondbolag planerar att göra väsentliga ändringar i verksamheten som innebär att de uppgifter som lämnats i samband med ansökan inte längre är aktuella bedömer Finansinspektionen att bolagen behöver komma in med uppdaterade handlingar i fråga om ändringen och en uppdaterad verksamhetsplan som reflekterar ändringen. Detta behövs för att Finansinspektionen ska kunna avgöra om ytterligare frågor behöver ställas för att inspektionen ska kunna bedöma om bolaget även fortsättningsvis uppfyller kraven för sitt tillstånd. En bestämmelse om detta bör föras in i 3 kap. fondföreskrifterna (nya 3 kap. 8 §).

Om ett bolag planerar att göra en väsentlig ändring som inte avser ledningen, personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning eller förhållanden som beskrivits i ansökan bedömer Finansinspektionen att en sådan ändring bör reflekteras i bolagets verksamhetsplan (jfr 33 kap. 2 § fondföreskrifterna) och att en anmälan om väsentlig ändring åtminstone bör innehålla en uppdaterad verksamhetsplan som reflekterar ändringen för att inspektionen ska kunna bedöma om ändringarna föranleder ytterligare frågor inom ramen för tillsynen. En bestämmelse om detta bör föras in i 3 kap. fondföreskrifterna (nya 3 kap. 9 §). Den föreslagna nya bestämmelsen innebär att bestämmelsen i 33 kap. 3 § fondföreskrifterna inte längre behövs och kan tas bort.

2.2.4 Kapitalkrav för fondbolag

Finansinspektionens förslag: Hänvisningarna till 3 kap. 2 och 3 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar ska tas bort från bestämmelsen i 5 kap. 3 § fondföreskrifterna, om vilka poster som ett fondbolag får räkna in i sina egna medel. Samtidigt ska bestämmelsen förtydligas.

Finansinspektionens skäl: Enligt 5 kap. 3 § fondföreskrifterna får ett fondbolag i sina egna medel räkna in de poster som ingår i kapitalbasen enligt vissa artiklar i

tillsynsförordningen²⁰ samt 3 kap. 1–3 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar (tillsynsföreskrifterna). De bestämmelser i 3 kap. 2 och 3 §§ tillsynsföreskrifterna som ursprungligen avsågs med hänvisningen i 5 kap. 3 § fondföreskrifterna har upphävts.²¹ Hänvisningen till dessa bestämmelser bör därför tas bort. Det bör vidare förtydligas att de poster som ingår i kapitalbasen enligt tillsynsförordningen får räknas in efter tillämpning av förordningens bestämmelser om justeringar, avdrag, undantag och alternativ, samt efter tillämpning av 3 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna.²² Motsvarande justeringar föreslås för AIF-förvaltare, se avsnitt 2.3.5.

2.2.5 Organisatoriska krav och system för riskhantering

Finansinspektionens förslag: Det ska förtydligas i 8 kap. fondföreskrifterna att de riktlinjer och förfaranden som avses i 5 kap. 2 § tredje stycket LVF inte omfattas av föreskrifterna om system för riskhantering.

Bestämmelsen om att ett fondbolag ska ha rutiner som säkerställer att tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde är korrekt och enhetlig ska upphävas.

Finansinspektionens bedömning: Det behöver inte införas några nya bestämmelser om ett fondbolags interna regler och förfaranden för användningen av likviditetshanteringsverktyg.

Finansinspektionens skäl:

Organisatoriska krav vid tillämpning av likviditetshanteringsverktyg

I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås ändringar i LVF som innebär att ett fondbolag ska välja minst två likviditetshanteringsverktyg för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar. Verktygen ska kunna användas i fondandelsägarnas intresse för att hantera värdepappersfondens likviditet (5 kap. 2 a § LVF).

Tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg ställer höga organisatoriska krav i fråga om löpande kontroll, uppföljning och utvärdering.²³ I LVF och fondföreskrifterna finns

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen).

²¹ Bestämmelserna upphävdes genom FFS 2024:16. Samtidigt beslutades att 3 kap. 5 § i stället skulle få beteckningen 3 kap. 2 § i tillsynsföreskrifterna, vilket innebär att nu gällande lydelse av 3 kap. 2 § tillsynsföreskrifterna har ett annat innehåll än tidigare lydelse.

²² Jfr artikel 50 och 79 tillsynsförordningen.

²³ Jfr beslutspromemorian Ändrade föreskrifter med anledning av nya regler om likviditetsverktyg för fonder (FI dnr 22–25593) s. 9.

det bestämmelser om organisatoriska krav för fondbolag.²⁴ Dessa krav kommer gälla även för ett fondbolags tillämpning av likviditetshanteringsverktyg.²⁵ Detta innebär till exempel att ett fondbolag ska ha rutiner som anger hur bolaget organiserar arbetet med tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg, vilka funktioner i bolaget som ansvarar för arbetet och hur bolaget följer upp, utvärderar och dokumenterar sin tillämpning av likviditetshanteringsverktygen. Om ett fondbolag tillämpar verktyg som påverkar fondens redovisning behöver även detta beaktas i fondbolagets interna regler och rutiner för fondens redovisning (7 kap. 6–8 §§ fondföreskrifterna).

Finansinspektionen anser mot denna bakgrund att det inte finns behov av att meddela nya föreskrifter om hur fondbolag organiserar arbetet med likviditetshanteringsverktyg. Bolagen kommer dock – beroende på hur de organiserar sin verksamhet – behöva uppdatera sina befintliga interna regler och rutiner eller upprätta nya för att se till att verktygen används i enlighet med tillämpliga regler och fondbestämmelserna.

Interna regler och processer för riskhantering

Utöver de allmänna organisatoriska kraven finns särskilda krav avseende ett fondbolags system för riskhantering (5 kap. 2 § LVF och 8 kap. fondföreskrifterna). Kraven innebär att det ska finnas lämpliga interna regler för riskhantering som bland annat ska innehålla en beskrivning av hur bolaget ska kunna bedöma varje fonds exponering mot likviditetsrisker (8 kap. 2 § fondföreskrifterna)²⁶. Det ska också finnas en lämplig process för hantering av sådana risker (8 kap. 8 §). Vidare ska ett fondbolag regelbundet och på lämpligt sätt följa upp och kontrollera bolagets system för riskhantering och att detta följs (8 kap. 9 §). De nu beskrivna kraven kommer enligt Finansinspektionens bedömning gälla även i fråga om ett fondbolags tillämpning av de likviditetshanteringsverktyg som väljs för att hantera en värdepappersfonds likviditet.²⁷ Finansinspektionen bedömer därför att det inte behövs några nya regler i detta avseende.

²⁴ Se 2 kap. 17 f § LVF, som genomför artikel 14.1 b i Ucits-direktivet, och kapitel 7 i fondföreskrifterna, som genomför artiklarna 4–16 i kommissionens direktiv 2010/43/EU. Se särskilt 7 kap. 1 § första stycket 1, 3 och 4 fondföreskrifterna. För bakgrund till bestämmelserna i kommissionens direktiv 2010/43/EU se CESR, CESR's technical advice to the European Commission on the level 2 measures related to the UCITS management company passport [CESR/09-963].

²⁵ Jfr beslutspromemorian Ändrade föreskrifter med anledning av nya regler om likviditetsverktyg för fonder (FI dnr 22-25593) s. 10.

²⁶ Bestämmelserna genomför artikel 51.1 i Ucits-direktivet och artiklarna 38 – 40 i kommissionens direktiv 2010/43/EU, se beslutspromemorian Ändrade fondföreskrifter m.m.(FI dnr 10-5045) s. 30 ff. För bakgrund till bestämmelserna i kommissionens direktiv 2010/43/EU se CESR's technical advice to the European Commission on the level 2 measures related to the UCITS management company passport [CESR/09-963] och CESR, Risk management principles for UCITS [CESR/09-178].

²⁷ Jfr Iosco, Revised Recommendations for Liquidity Risk Management for Collective Investment Schemes [FR/10/2025], s. 24. Jfr även skäl 2 i kommissionens tekniska standarder för likviditetshanteringsverktyg.

Det bör förtydligas vad föreskrifterna om system för riskhantering omfattar

I lagrådsremissen föreslås ändringar i LVF som innebär att ett fondbolag ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg samt att fondbolaget skriftligen ska underrätta Finansinspektionen om riktlinjerna och förfarandena (5 kap. 2 § tredje stycket LVF). Kraven föreslås gälla även för förvaltningsbolag med tillstånd att förvalta en värdepappersfond (1 kap. 6 d § LVF). I lagrådsremissen anges att kraven inte genomförs som en del av riskhanteringen.²⁸ I 8 kap. fondföreskrifterna finns det bestämmelser om det system för riskhantering som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § LVF (se 8 kap. 1 § fondföreskrifterna). Eftersom ett fondbolags riktlinjer och förfaranden enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF inte ska vara en del av bolagets riskhantering behöver det tydliggöras i 8 kap. fondföreskrifterna att kapitlet inte omfattar sådana riktlinjer och förfaranden.

Befintliga bestämmelser om justerat fondandelsvärde bör upphävas

I lagrådsremissen föreslår regeringen att den nuvarande regleringen av justerat fondandelsvärde som gäller för värdepappersfonder ska upphöra att gälla.²⁹ I 7 kap. 8 a § fondföreskrifterna finns bestämmelser om att fondbolag ska ha vissa rutiner för tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde. Eftersom nuvarande lagregler om justerat fondandelsvärde upphävs, bör även 7 kap. 8 a § fondföreskrifterna upphävas.

2.2.6 Särskilt om tillämpningen av andra regelverk vid viss verksamhet

Finansinspektionens förslag: Bestämmelsen om att ett fondbolag som i sin verksamhet tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § LVF ska tillämpa vissa bestämmelser i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse ska upphävas.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden förslås att bestämmelserna i 1 kap. 4 § 2 LVF om tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet ska tas bort. I 22 kap. 2 § fondföreskrifterna finns bestämmelser om att fondbolag som tar emot medel med stöd av ett sådant tillstånd ska tillämpa vissa bestämmelser i värdepappersföreskrifterna. Med anledning av att 1 kap. 4 § 2 LVF tas bort föreslår Finansinspektionen att 22 kap. 2 § fondföreskrifterna ska upphävas.

²⁸ Lagrådsremissen, s. 104. Jfr 1 kap. 6 d § LVF i lagrådsremissen. Se dock lagrådsremissen, s. 227, där det anges att "[p]aragrafen [reds anm. 5 kap. 2 §] innehåller bestämmelser om system för riskhantering". Avseende förhållandet till riskhantering jfr även Esma, Final Report Guidelines on LMTs of UCITS and open-ended AIFs, 2025 [ESMA34-1985693317-1160], punkt 10.

²⁹ Lagrådsremissen s. 99.

2.2.7 Fondbestämmelsernas innehåll

Finansinspektionens förslag: Fondbestämmelserna ska ange under vilka omständigheter de likviditetshanteringsverktyg som ett fondbolag tillämpar får användas. Därutöver ska följande anges, beroende på vilka verktyg som tillämpas i fonden:

- Vid *svingprissättning* eller *dubbel prissättning* ska det anges hur den faktor som återspeglar likviditetskostnaden beräknas och under vilka omständigheter fondandelsvärdet ska justeras. Om en maximal justeringsfaktor används ska detta anges. Det ska då även framgå under vilka omständigheter den maximala justeringsfaktorn får överskridas.
- Vid *inlösen spärrar* ska det anges under vilka omständigheter som fondbolaget tillfälligt och partiellt får begränsa fondandelsägares rätt att lösa in sina andelar. Det ska även anges hur den del av inlösenordern som inte har verkställts ska hanteras.
- Vid *förlängning av den uppsägningstid som gäller eller vid införandet av en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt* ska det anges under vilka omständigheter som fondbolaget får förlänga den gällande uppsägningstiden eller införa en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt. Det ska även anges hur lång en förlängd eller tillfällig uppsägningstid maximalt får vara eller vilken metod som fondbolaget använder för att bestämma längden på en förlängd eller tillfällig uppsägningstid.
- Vid *överföring av tillgångar* som ingår i fonden ska det anges under vilka omständigheter som tillgångarna får överföras i stället för betalningsmedel och hur det bestäms vilka tillgångar som ska överföras.
- Vid *inlösenavgifter* eller *avgifter för utspädningsskydd* ska det anges hur avgiften beräknas och under vilka omständigheter som avgiften ska tas ut.

De föreslagna reglerna ska inte bara gälla för fondbolag, utan även för förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder.

Fondbestämmelserna ska ställas upp i den ordning som framgår av en ny bilaga till fondföreskrifterna, bilaga 10.

Reglerna om att det ska anges i fondbestämmelserna på vilka marknader som värdepappersfondens medel får placeras och att bestämmelserna ska innehålla information om justerat fondandelsvärde ska upphävas. Kravet på att det ska anges att värdepappersfonden kan komma att stängas för in- och utträde vid extraordinära förhållanden ska också tas bort.

Finansinspektionens bedömning: Det finns för närvarande inte skäl att införa regler om fondbestämmelsernas innehåll när det gäller andelsklasser som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform.

Finansinspektionens skäl:

Allmänt om fondbestämmelser

För varje värdepappersfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättas av fondbolaget (4 kap. 8 § första stycket LVF). Fondbolaget ska förvalta fonden i enlighet med fondbestämmelserna.³⁰ Fondbestämmelserna och ändringar i dem ska godkännas av Finansinspektionen (4 kap. 9 § första stycket LVF). I 4 kap. 8 § LVF och 23 kap. fondföreskrifterna finns bestämmelser om vad fondbestämmelserna ska innehålla.

Likviditetshanteringsverktyg

Med likviditetshanteringsverktyg avses ett verktyg som ska kunna användas i andelsägarnas intresse för att hantera fondens likviditet.³¹ I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås ändringar i LVF som innebär att fondbestämmelserna ska ange de likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget tillämpar för fonden (4 kap. 8 § andra stycket 7 LVF). Som huvudregel behöver minst två verktyg från den lista som anges i 5 kap. 2 a § LVF tillämpas.³² Egenskaperna hos likviditetshanteringsverktygen specificeras i kommissionens delegerade förordning för likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder³³ och Esmas riktlinjer om val och kalibrering av likviditetshanteringsverktyg³⁴. Därutöver finns vägledning från Iosco när det gäller hantering av likviditetsrisker.³⁵

För att skapa tydlighet för såväl investerarna som fondbolaget bör det framgå av fondbestämmelserna under vilka omständigheter som de valda likviditetshanteringsverktygen får användas (aktiveras).³⁶ En sådan ordning kan även bidra till investerares möjligheter att fatta välvägd beslut.³⁷ I den mån användningen av likviditetshanteringsverktyg påverkar fondandelsägarnas rättigheter enligt fondbestämmelserna bör detta anges särskilt i anslutning till den bestämmelse där

³⁰ Prop. 2002/03:150 s. 118 och 119.

³¹ Jfr 5 kap. 2 a § första stycket, se lagrådsremissen, s. 222.

³² Penningmarknadsfonder behöver endast välja ett verktyg från den listan. Listan är harmoniserad och är ett genomförande av bilaga 1 till ändringsdirektivet.

³³ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 av den 17 november 2025 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshantering (kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder).

³⁴ Annex I i Esma, Report on amended guidelines, 18 december 2025 [ESMA34-671404336-1363].

³⁵ Iosco, Revised Recommendations for Liquidity Risk Management for Collective Investment Schemes [FR/10/2025] och Iosco, Guidance for Open-ended Funds for Effective Implementation of the Recommendations for Liquidity Risk Management [FR/11/2025]. Jfr skäl 3 och 8 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder.

³⁶ Jfr lagrådsremissen s. 222 och artikel 69.2 och bilaga I, modul A, punkt 1.13 i Ucits-direktivet.

³⁷ Jfr skäl 55 i ändringsdirektivet.

rättigheterna regleras. Vad som därutöver bör framgå av fondbestämmelserna och den närmare utformningen i enskilda fall beror på vilka verktyg som tillämpas för fonden.

Likviditetshanteringsverktyg kan generellt delas in i två grupper; kvantitativa verktyg och verktyg för utspädningsskydd.³⁸ De kvantitativa verktygen begränsar på olika sätt fondandelsägarnas rätt till inlösen och därmed behovet av likvida medel. Verktygen för utspädningsskydd överför på olika sätt kostnaderna som uppstår till följd av försäljning och inlösen av andelar.

Bland de kvantitativa verktygen som ett fondbolag kan välja att tillämpa finns *inlösen spärrar* (5 kap. 2 a § första stycket 1 LVF) och *förlängning av uppsägningstid* (5 kap. 2 a § första stycket 2 LVF).³⁹

När det gäller verktyget *inlösen spärrar* föreslår Finansinspektionen att fondbestämmelserna, utöver omständigheterna som verktygen får användas under, ska ange hur den icke verkställda delen av inlösenorderna ska hanteras. Detta för att säkerställa en rättvis och förutsebar behandling av fondandelsägarna.⁴⁰ I linje med vad som sägs i skälen till kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder kan hanteringen till exempel innebära automatisk överföring av den icke verkställda delen av inlösenordern till följande handelsdag, med eller utan prioritet framför inlösenorder som lämnats in under en senare handelsdag. Hanteringen kan även innebära annullering av dessa icke verkställda inlösenorder.⁴¹

Om verktyget *förlängning av uppsägningstid* tillämpas föreslår Finansinspektionen att fondbestämmelserna ska ange under vilka omständigheter fondbolaget får förlänga den gällande uppsägningstiden alternativt införa en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt. Det ska även anges hur lång en förlängd eller tillfällig uppsägningstid maximalt får vara eller vilken metod som fondbolaget använder för att bestämma längden på en förlängd eller tillfällig uppsägningstid.⁴² I linje med vad som sägs i skälen till kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder kan förlängningen gälla ett visst antal dagar, veckor eller månader, eller fram till ett fastställt datum före inlösendagen.⁴³ Finansinspektionen anser att fondbolaget bör bedöma om

³⁸ Se till exempel FR/10/2025 s. 25.

³⁹ Artikel 2 och 3 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder. Även tillfälligt senareläggande av teckning och inlösen (4 kap. 13 a § LVF och artikel 1 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder) hör till de kvantitativa verktygen. Detta verktyg behandlas dock inte här eftersom det inte hör till de valbara.

⁴⁰ Jfr skäl 4 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder.

⁴¹ Skäl 4 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder.

⁴² Esmas riktlinjer om val och kalibrering av likviditetshanteringsverktyg, p. 28 – 31.

⁴³ Skäl 5 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder.

andelsägarnas intresse bäst tillgodoses genom att antalet dagar, veckor eller månader bestäms på förhand i fondbestämmelserna, eller om tiden bör bestämmas utifrån en metod som framgår av fondbestämmelserna (till exempel hur tiden för att på ett ordnat sätt likvidera tillgångar beräknas).⁴⁴

Flera av de harmoniserade verktygen som ett fondbolag kan välja att tillämpa är verktyg för utspädningsskydd. Dessa verktyg innebär att den uppskattade likviditetskostnaden överförs till tecknande och inlösande investerare (*inlösenavgifter*, *svingprissättning*, *dubbel prissättning* och *avgifter för utspädningsskydd*).⁴⁵ När ett fondbolag tillämpar sådana verktyg för en värdepappersfond bör det framgå av fondbestämmelserna hur likviditetskostnaden uppskattas och vad den består av. I kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder preciseras vilka kostnader som ska beaktas och hur de ska uppskattas.⁴⁶ Därutöver bör Esmas riktlinjer beaktas.⁴⁷ Ytterligare vägledning finns i Ioscós rekommendationer.⁴⁸

Ett sätt att överföra likviditetskostnaden är genom att justera fondandelsvärdet. På den harmoniserade listan finns två verktyg där fondandelsvärdet justeras; *svingprissättning* (5 kap. 2 a § första stycket 4 LVF) och *dubbel prissättning* (5 kap. 2 a § första stycket 5 LVF).⁴⁹ När Finansinspektionen införde föreskrifter om justerat fondandelsvärde innehöll dessa krav på att fondbestämmelserna ska ange den högsta möjliga justeringsfaktorn som får tillämpas i fonden. Finansinspektionen angav då att det är viktigt att beskrivningen i fondbestämmelserna inkluderar specifik information som gör det möjligt för den som innehar fondandelar, eller som överväger att köpa eller sälja sådana, att få en bild av den metod som fondbolaget använder i fonden.⁵⁰ Finansinspektionen anser alltså att detta är viktigt. Det kan dock finnas situationer där en i fondbestämmelserna angiven maximal justeringsfaktor hämmar verktygens effektivitet och fondbolagets möjligheter att använda verktygen i andelsägarnas intresse.⁵¹ Av kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder framgår även att faktorn ska motsvara uppskattade likviditetskostnader. Detta innebär att Finansinspektionen inte bör begränsa fondbolagens möjligheter att i enlighet med de tekniska standarderna tillämpa en faktor som motsvarar uppskattad likviditetskostnad. Finansinspektionen bedömer att det är

⁴⁴ Jfr Esmas riktlinjer om val och kalibrering av likviditetshanteringsverktyg p. 31.

⁴⁵ Skäl 8 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder.

⁴⁶ Dessa gäller dock först från och med 16 april 2027 för befintliga fonder.

⁴⁷ Esmas riktlinjer om val och kalibrering av likviditetshanteringsverktyg kommer börja gälla samtidigt som kommissionens tekniska standarder för likviditetshanteringsverktyg i Ucits-direktivet.

⁴⁸ FR/10/25 och FR/11/25. Jfr skäl 8 i kommissionens tekniska standarder för likviditetshanteringsverktyg i Ucits-direktivet.

⁴⁹ Artikel 5 och 6 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder.

⁵⁰ Beslutspromemorian Ändrade föreskrifter med anledning av nya regler om likviditetsverktyg för fonder (FI dnr 22-25593) s. 16.

⁵¹ Jfr FR/10/25, s. 45 och FR/11/25, s. 33.

möjligt att skapa tillräcklig förutsebarhet utan att ha en angiven högsta möjliga justeringsfaktor i fondbestämmelserna, till exempel genom de räkneexempel och den information om den historiska tillämpningen av verktyget som Finansinspektionen föreslår att en värdepappersfonds informationsbroschyr, årsberättelse och halvårsredogörelse ska innehålla (se avsnitt 2.2.9 och 2.2.10).

Ett annat sätt att överföra likviditetskostnaden är genom att ta ut en avgift för teckning eller inlösen. På den harmoniserade listan finns två verktyg som innebär att en avgift tas ut; *inlösenavgifter* (5 kap. 2 a § första stycket 3 LVF) och *avgift för utspädningsskydd* (5 kap. 2 a § första stycket 6 LVF).⁵² Finansinspektionen har övervägt att föreskriva om att fondbestämmelserna ska ange den högsta avgift som får tas ut. I likhet med justeringsfaktorn ska dock avgiften kopplas till likviditetskostnaden. Därför gör samma skäl sig gällande som när det gäller angivande av en maximal justeringsfaktor. Det innebär att det inte bör ställas upp något generellt krav i föreskrifterna på att den maximala avgiften anges i fråga om verktygen. Detta innebär dock inte att det inte finns begränsningar av vilken avgift som får tas ut.

Verktyget *överföring av tillgångar* (5 kap. 2 a § första stycket 7 LVF) är varken ett kvantitativt verktyg eller ett verktyg för utspädningsskydd.⁵³ Det skiljer sig därmed från övriga valbara verktyg. I fråga om detta verktyg föreslår Finansinspektionen att fondbestämmelserna ska ange under vilka omständigheter tillgångar som ingår i fonden får överföras i stället för betalningsmedel och hur det bestäms vilka tillgångar som ska överföras. Verktyget överföring av tillgångar får endast tillämpas vid inlösen av andelar som innehas av professionella kunder. Även om samma konsumentperspektiv inte gör sig gällande i förhållande till den vars andelar kan bli inlösta, anser Finansinspektionen att det bör vara tydligt under vilka omständigheter verktyget får användas.⁵⁴ Valet av tillgångar som överförs – eller inte överförs – är även av betydelse för kvarvarande andelsägare.⁵⁵ Det bör därför anges i fondbestämmelserna hur det bestäms vilka tillgångar som ska överföras.⁵⁶

Mot bakgrund av det som anges ovan föreslår Finansinspektionen dels att det ska införas åtta nya paragrafer, i 23 kap 11 a, 13 a -c §§ och 15 a-d , i fondföreskrifterna, dels att ändringar ska göras i 23 kap. 12, 13 och 15 §§ fondföreskrifterna.

⁵² Artikel 4 respektive 7 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder.

⁵³ Artikel 8 i kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder.

⁵⁴ Det följer även av författningskommentaren i lagrådsremissen, s. 222.

⁵⁵ Jfr Iosco, Good Practices Relating to the Implementation of the IOSCO Principles for Exchange Traded Funds, 2023 [FR/07/23], s. 17 angående tänkbara intressekonflikter vid så kallade "custom baskets".

⁵⁶ FR/11/2025, s. 48.

Andelsklasser

I lagrådsremissen föreslås ändringar i LVF som innebär att andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med villkor om undantag från kravet på att andelarna ska lösas in på andelsägarens begäran när andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform, så kallade börshandlade andelsklasser (4 kap. 10 § 1 LVF).⁵⁷ Det är upp till fondbolaget att identifiera och hantera intressekonflikter som kan uppkomma mellan olika andelsklasser. Det är även upp till fondbolaget att – i samband med att fondbestämmelserna prövas av Finansinspektionen – på ett tydligt sätt visa att förutsättningarna för att bilda andelsklasser är uppfyllda.⁵⁸ Finansinspektionen bedömer därför i nuläget att det inte finns anledning att införa nya krav på fondbestämmelsernas innehåll när det gäller börshandlade andelsklasser.

Förvaltningsbolag och specialfonder

För ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond respektive en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond gäller samma regler om fondbestämmelser som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond (se 1 kap. 6 d § LVF, 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna, 12 kap. 3 § LAIF och 12 kap. 1 § AIF-föreskrifterna). De specifika lagkraven i fråga om likviditetshanteringsverktyg är dessutom desamma för fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare. Det är därför lämpligt att det som Finansinspektionen föreslår i fråga om fondbolag och värdepappersfonder även ska gälla för förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder.⁵⁹

Fondbestämmelsernas uppställning enligt bilaga 10

Enligt 23 kap. 1 § fondföreskrifterna ska fondbestämmelserna ha den uppställning som följer av 2–19 §§. Detta medför att Finansinspektionen vid ändringar i fondbestämmelserna måste ha i åtanke hur ändringarna påverkar fondbestämmelsernas uppställning. Detta är inte en tillfredsställande ordning, utan det bör i stället anges i en bilaga till fondföreskrifterna i vilken ordning fondbestämmelserna ska ställas upp. En sådan lösning innebär att det blir möjligt att ändra eller upphäva bestämmelser i 23 kap. fondföreskrifterna utan att uppställningen påverkas.

⁵⁷ Lagrådsremissen s. 84 f.

⁵⁸ Lagrådsremissen s. 84–85.

⁵⁹ För tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg i specialfonder gäller dock kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i alternativa investeringsfonder. Den förordningen motsvarar i huvudsak kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder.

Det blir också tydligare för bolagen hur fondbestämmelserna ska utformas. För att ytterligare underlätta för fondbolagen bör bilagan innehålla hänvisningar till vilka bestämmelser i lag och fondföreskrifter som är aktuella under respektive rubrik.

I lagrådsremissen föreslås att det ska anges i fondbestämmelserna vilka likviditetshanteringsverktyg fondbolaget tillämpar för fonden (se 4 kap. 8 § 7 LVF). Finansinspektionen anser att denna information bör framgå på ett tydligt sätt i fondbestämmelserna. Enligt inspektionens bedömning skulle det underlätta för investerare att jämföra olika fonder inför en eventuell investering om informationen om valda likviditetshanteringsverktyg anges på samma ställe i samtliga fondbestämmelser. Finansinspektionen anser därför att valda likviditetshanteringsverktyg bör anges under en egen rubrik i fondbestämmelserna.

Bestämmelser som bör upphävas

I 23 kap. 10 § fondföreskrifterna anges att det ska framgå av fondbestämmelserna på vilka marknader som värdepappersfondens medel får placeras. Samtidigt framgår det av 5 kap. 3 § andra stycket LVF att ett fondbolag bara får placera medel på en marknad om marknaden finns angiven i fondbestämmelserna eller är godkänd av Finansinspektionen för sådana placeringar. Mot denna bakgrund bedömer Finansinspektionen att det inte finns behov av den nu aktuella bestämmelsen i fondföreskrifterna. Bestämmelsen bör därför upphävas.

I lagrådsremissen föreslår regeringen att den nuvarande regleringen av justerat fondandelsvärde som gäller för värdepappersfonder ska upphöra att gälla (4 kap. 8 § 7 och 10 b § LVF).⁶⁰ Finansinspektionen har meddelat föreskrifter om att fondbestämmelserna ska innehålla information om justerat fondandelsvärde (se 23 kap. 12 a § fondföreskrifterna). Eftersom nuvarande lagregler om justerat fondandelsvärde upphävs, bör även 23 kap. 12 a § fondföreskrifterna upphävas.

I fondföreskrifterna finns det vidare bestämmelser om att det i fondbestämmelserna ska anges att en värdepappersfond kan komma att stängas för in- och utträde om sådana extraordinära förhållanden har inträffat som gör att en värdering av fondens tillgångar inte kan göras på ett sätt som säkerställer andelsägarnas lika rätt (23 kap. 14 § fondföreskrifterna). Ett fondbolag får enligt LVF senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar, om det finns särskilda skäl för åtgärden och den är motiverad av hänsyn till fondandelsägarnas intresse (4 kap. 13 a §).⁶¹ Eftersom den möjligheten framgår av lag och får tillämpas av samtliga fondbolag om förutsättningarna är uppfyllda bedömer

⁶⁰ Lagrådsremissen s. 99.

⁶¹ Av 1 kap. 6 d § LVF följer att bestämmelsen även gäller vid ett förvaltningsbolags förvaltning av en värdepappersfond.

Finansinspektionen att det inte finns behov av att informationen framgår av fondbestämmelserna. Därför bör även 23 kap. 14 § fondföreskrifterna tas bort.

2.2.8 Beräkning av motpartsexponering

Finansinspektionens förslag: Bestämmelsen i fondföreskrifterna om att vissa derivattransaktioner ska anses sakna motpartsrisk ska upphävas. Övriga bestämmelser i fondföreskrifterna om beräkning av motpartsexponering ska gälla alla derivattransaktioner som inte clearas hos en central motpart som är auktoriserad eller godkänd.

Finansinspektionens skäl: Genom ändringsdirektivet om OTC-derivat ändras Ucits-direktivets bestämmelser om vilka transaktioner som omfattas av den procentuella begränsningen av motpartsrisk som en fond får exponeras mot (artikel 52.1 andra stycket i Ucits-direktivet). Ändringarna innebär att det som kommer vara avgörande för om en transaktion omfattas av begränsningen är huruvida transaktionen clearas hos en central motpart som är auktoriserad eller godkänd, i stället för huruvida derivatet handlas på en marknad eller direkt mellan parterna.⁶² I lagrådsremissen om OTC-derivat föreslås att motsvarande ändringar ska göras i 5 kap. 14 § LVF.⁶³

I 25 kap. fondföreskrifterna finns det bestämmelser om hur motpartsrisken, som begränsningen i LVF avser, ska beräknas (25 kap. 16–20 §§ fondföreskrifterna). Där framgår bland annat att en derivattransaktion ska anses sakna motpartsrisk om den genomförs på en marknad där clearingorganisationen uppfyller vissa angivna krav (25 kap. 17 § fondföreskrifterna). Bestämmelsen bygger på en äldre rekommendation från kommissionen.⁶⁴ Finansinspektionen bedömer att bestämmelsen står i strid med syftet med den föreslagna ändringen i LVF och ändringsdirektivet om OTC-derivat, eftersom den innebär att derivattransaktioner som inte clearas av en auktoriserad eller godkänd central motpart, saknar motpartsrisk. Inspektionen föreslår därför att den bestämmelsen tas bort.

Övriga bestämmelser om beräkning av motpartsrisk i 25 kap. fondföreskrifterna genomför artikel 42 i kommissionens direktiv om genomförande av Ucits-direktivet⁶⁵. Det har inte skett några ändringar i det direktivet. Finansinspektionen anser dock att

⁶² Artikel 1 i ändringsdirektivet om OTC-derivat.

⁶³ Se lagrådsremissen om OTC-derivat, s. 20–21.

⁶⁴ Punkt 5.1 i kommissionens rekommendation av den 27 april 2004 om finansiella derivatinstruments användning med avseende på företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).

⁶⁵ Kommissionens direktiv 2010/43/EU av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG när det gäller organisatoriska krav, intressekonflikter, uppföranderegler, riskhantering och innehåll i avtalet mellan ett förvaringsinstitut och ett förvaltningsbolag (kommissionens direktiv 2010/43/EU).

bestämmelserna om hur ett fondbolag ska beräkna en värdepappersfonds motpartsrisk bör tillämpas på samtliga derivattransaktioner som omfattas av begränsningen för tillåten motpartsrisk enligt LVF. Finansinspektionens förslag innebär därför att ett fondbolag ska använda sig av det positiva aktuella marknadsvärdet för samtliga sådana derivatavtal (25 kap. 16 § fondföreskrifterna). Det innebär vidare att bestämmelserna om nettoberäkning och beaktande av säkerheter görs tillämpliga på samtliga sådana derivattransaktioner (25 kap. 18 – 20 §§ fondföreskrifterna).

Slutligen föreslås, mot ovan angivna bakgrund, en följdändring i 33 kap. 9 § 10 fondföreskrifterna i fråga om den information om motpartsexponeringar som ett fondbolag ska lämna i den sammanställning som det ska göra kvartalsvis för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar. Motsvarande följdändring föreslås även i 16 kap. 6 § 8 AIF-föreskrifterna som avser AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder.

2.2.9 Metod för tillhandahållande av viss fondinformation

Finansinspektionens förslag: Det ska förtydligas under vilka förutsättningar som information om en fusion får tillhandahållas via ett annat varaktigt medium än papper.

Finansinspektionens skäl: I 28 kap. 1 § fondföreskrifterna finns bestämmelser om på vilket sätt fondbolag ska lämna information till andelsägarna i samband med en fusion. Av 28 kap. 2 § framgår att bestämmelserna även gäller för underrättelser om ändringar i fondbestämmelser.

I 28 kap. 1 § andra stycke anges två villkor för att informationen ska få tillhandahållas via ett annat varaktigt medium än papper. Det framgår dock inte om båda villkoren behöver vara uppfyllda, eller om det räcker att ett av dem är det. Bestämmelsen syftar till att genomföra artikel 7.2 i kommissionens direktiv 2010/44/EU⁶⁶.⁶⁷ Av artikeln framgår att villkoren är kumulativa. Det bör därför förtydligas i 28 kap. 1 § andra stycket fondföreskrifterna att båda villkoren ska vara uppfyllda.

2.2.10 Informationsbroschyr

Finansinspektionens förslag: En värdepappersfonds informationsbroschyr ska innehålla en beskrivning av vad de likviditetshanteringsverktyg som får tillämpas i värdepappersfonden innebär, hur verktygen kan komma att användas, hur verktygen förväntas påverka fondandelsvärdet, avgifterna och andelsägarnas möjlighet till försäljning och inlösen samt verktygens påverkan på värdepappersfondens andelsägare

⁶⁶ Kommissionens direktiv 2010/44/EU av den 1 juli 2010 om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG när det gäller vissa bestämmelser avseende fusioner mellan fonder, master/feederfondföretag och anmälningsförfarande (kommissionens direktiv 2010/44/EU).

⁶⁷ Jfr prop. 2010/11:135 s. 155.

under de senaste fem kalenderåren eller, om verktygen använts kortare tid, under de kalenderår som verktygen har använts.

Beskrivningen ska innehålla lättbegripliga och tydliga räkne- och tillämpningsexempel som visar på effekterna av att likviditetshanteringsverktygen används. Beskrivningen ska även innehålla uppgifter om den högsta avgiften som har använts, den längsta uppsägningstiden som har använts, den högsta inlösenispärren som har använts, och den högsta justeringsfaktorn som har använts.

Bestämmelsen om att en värdepappersfonds informationsbroschyr ska innehålla information om justerat fondandelsvärde ska upphävas.

Finansinspektionens bedömning: Finansinspektionen anser att det för närvarande inte finns skäl att införa bestämmelser om att en värdepappersfonds informationsbroschyr ska innehålla information om uppsägningstid och inlösenfrekvens.

Det finns för närvarande inte skäl att införa nya bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll vid börshandlade andelsklasser.

Finansinspektionens skäl:

Allmänt om informationsbroschyrer för värdepappersfonder

Ett fondbolag som förvaltar värdepappersfonder ska tillhandahålla en informationsbroschyr för respektive värdepappersfond som bolaget förvaltar (se 4 kap. 15 § LVF). I 4 kap. 15 och 16 §§ LVF och 29 kap. fondföreskrifterna finns bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla.

Likviditetshanteringsverktyg

Det är viktigt att fondandelsägarna får tydlig och lättillgänglig information om hur fondens valda likviditetshanteringsverktyg fungerar. För att säkerställa att investerarna får tillräckliga uppgifter för att kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den bör informationsbroschyren innehålla information om vad de likviditetshanteringsverktygen innebär och hur de kan användas. Informationsbroschyren bör även innehålla uppgifter om hur verktygen kan förväntas påverka möjligheten att sälja och lösa in andelar, fondandelsvärdet och avgifterna. För att öka kunskapen om vilka effekter fondbolagets användning av verktygen kan få för fondandelsägarna och fondandelsvärdet, bör informationsbroschyren innehålla lättbegripliga och tydliga räkneexempel. Enligt Finansinspektionens mening är det även värdefullt för investerare att få information om hur fondbolaget har använt likviditetshanteringsverktygen under tidigare år. Genom att i informationsbroschyren ange historiska uppgifter om verktygens påverkan på värdepappersfondens andelsägare kan blivande och nuvarande investerare få

information som kan vara av vikt vid jämförelse mellan olika fonder. Beskrivningen bör därför även innehålla uppgifter om den högsta avgiften, inlösenpärren eller justeringsfaktorn som har använts eller den längsta uppsägningstiden som har använts.

Förslagen innebär en viss överlappning med vad som ska anges i fondbestämmelserna. I informationsbroschyren kan dock mer utförlig information lämnas jämfört med fondbestämmelserna – till exempel räkneexempel och uppgifter om historisk påverkan. Mot denna bakgrund föreslår Finansinspektionen att det ska införas en ny bestämmelse i 29 kap. 19 a § fondföreskrifterna som innebär att ett fondbolag ska lämna viss information om valda likviditetshanteringsverktyg i en värdepappersfonds informationsbroschyr.

Justerat fondandelsvärde

I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslår regeringen att den nuvarande regleringen av justerat fondandelsvärde som gäller för värdepappersfonder ska upphöra att gälla (4 kap. 10 b § LVF).⁶⁸ Finansinspektionen har utfärdat föreskrifter om att ett fondbolags informationsbroschyr ska innehålla information om justerat fondandelsvärde, om ett fondbolag tillämpar det (se 29 kap. 17 § 6 fondföreskrifterna). Med anledning av att det inte kommer vara möjligt för fondbolagen att tillämpa ett justerat fondandelsvärde bör 29 kap. 17 § 6 fondföreskrifterna upphävas.

Förvaltningsbolag

För ett förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder gäller samma regler om informationsbroschyren som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond (se 1 kap. 6 d § LVF och 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna). De ovan beskrivna ändringarna i fråga om innehållet i informationsbroschyren kommer alltså gälla även i fråga om förvaltningsbolag.

Inlösenfrekvens och uppsägningstid

Enligt 4 kap. 8 § andra stycket 8 LVF ska fondbestämmelserna ange var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske. Fondbestämmelserna utgör en del av informationsbroschyren (se 4 kap. 15 § 1 LVF). Informationen i fondbestämmelserna ska tydligt ange när fonden är öppen för inlösen, och i förekommande fall, vilken uppsägningstid som gäller (4 kap. 8 § 8 LVF). En bedömning av om informationen är tillräckligt tydlig kommer ingå i Finansinspektionens skälighetsbedömning av fondbestämmelserna (4 kap. 9 § LVF). Mot bakgrund av detta är det, enligt Finansinspektionens mening, inte nödvändigt att fondbolagen lämnar mer information om

⁶⁸ Lagrådsremissen s. 99.

inlösenfrekvens och uppsägningstid i en värdepappersfonds informationsbroschyr, än vad som framgår av fondbestämmelserna.

Börshandlade andelklasser

Av fondföreskrifterna framgår att vissa uppgifter, exempelvis om marknadsgaranter, ska lämnas i informationsbroschyren om en värdepappersfonds fondandelar enbart kan lösas in på det sätt som avses i 4 kap. 13 § andra stycket LVF (29 kap. 16 § fondföreskrifterna). Denna information ska således även lämnas för andelar i en andelsklass som är förenad med villkor om undantag från kravet på att fondandelarna ska lösas in på andelsägarens begäran när andelarna i andelsklassen är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform. Finansinspektionen ser därför för närvarande inte anledning att meddela ytterligare föreskrifter om information som ska lämnas i sådana fall.

2.2.11 Årsberättelse och halvårsredogörelse för värdepappersfonder

Finansinspektionens förslag: En värdepappersfonds årsberättelse och halvårsredogörelse ska innehålla information om vilka likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget har använt. Om fondbolaget har använt sådana verktyg som avses i 5 kap. 2 a § 1–6 LVF, ska årsberättelsen också innehålla uppgifter om den högsta justeringsfaktorn eller avgiften samt om den längsta uppsägningstiden eller den högsta inlösensspärren som bolaget har använt under räkenskapsåret..

Bestämmelsen om att ett fondbolags årsberättelse och halvårsredogörelse ska innehålla information om justerat fondandelsvärde ska tas bort.

Finansinspektionens bedömning: Det finns för närvarande inte skäl att införa nya bestämmelser om årsberättelsens innehåll vid börshandlade andelsklasser.

Finansinspektionens skäl:

Allmänt om tillhandahållande av årsberättelse och halvårsredogörelse

Ett fondbolag ska tillhandahålla en årsberättelse och en halvårsredogörelse för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar (4 kap. 18 § LVF). I 31 kap. fondföreskrifterna finns det bestämmelser om vilken information som ska finnas i årsberättelsen och halvårsredogörelsen.

Likviditetshanteringsverktyg

Årsberättelser och halvårsredogörelser ska innehålla den information som behövs för att varje värdepappersfonds utveckling och ställning ska kunna bedömas (4 kap. 18 § andra stycket LVF). Det är värdefullt för såväl investerare som Finansinspektionen att få

information om hur bolaget har använt sina likviditetshanteringsverktyg. Genom att i årsberättelsen och halvårsredogörelsen redogöra för den högsta justeringsfaktorn eller avgiften samt den längsta uppsägningstiden eller den högsta inlösenspärren som bolaget har använt under räkenskapsåret, kan blivande och nuvarande investerare få information som kan vara av vikt vid jämförelse mellan olika fonder. Mot bakgrund av detta föreslår Finansinspektionen en ny bestämmelse i 31 kap fondföreskrifterna (48 b § i ny lydelse) om att ett fondbolag ska lämna viss information om valda likviditetshanteringsverktyg i en värdepappersfonds årsberättelse och halvårsredogörelse.

Förvaltningsbolag

För ett förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder gäller samma regler om årsberättelse och halvårsredogörelse som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond (se 1 kap. 6 d § LVF och 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna). De ovan beskrivna ändringarna i fråga om innehållet i årsberättelsen och halvårsredogörelsen kommer alltså gälla även i fråga om förvaltningsbolag.

Justerat fondandelsvärde

I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslår regeringen att den nuvarande regleringen av justerat fondandelsvärde ska upphöra att gälla (4 kap. 10 b § LVF).⁶⁹ I fondföreskrifterna finns en bestämmelse om att en värdepappersfonds årsberättelse och halvårsredogörelse ska innehålla information om justerat fondandelsvärde (se 31 kap. 48 b § fondföreskrifterna). Eftersom nuvarande lagregler om justerat fondandelsvärde upphävs, föreslår Finansinspektionen att bestämmelsen tas bort.

Börshandlade andelsklasser

Av 31 kap. 48 § fondföreskrifterna framgår att årsberättelsen ska innehålla uppgift om den genomsnittliga och den största skillnaden mellan det noterade fondandelsvärdet och andelsvärdet enligt 4 kap. 10 § LVF, om en värdepappersfonds fondandelar enbart kan lösas in på det sätt som avses i 4 kap. 13 § andra stycket LVF. I lagrådsremissen föreslås ändringar i 4 kap. 13 § andra stycket LVF. Ändringarna innebär att kravet i 31 kap. 48 § fondföreskrifterna kommer gälla om en värdepappersfond har andelsklasser som är undantagna från kravet på att fondandelarna ska lösas in på andelsägarens begäran, om andelarna i andelsklassen är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform. Finansinspektionen ser därför för närvarande inte behov av att kräva att ytterligare information ska lämnas i sådana fall.

⁶⁹ Lagrådsremissen s. 99.

2.2.12 Information om arbetet för att förhindra intressekonflikter vid förvaltning på initiativ av tredje part

Finansinspektionens förslag: Innan ett fondbolag börjar förvalta en värdepappersfond på initiativ av en tredje part, ska bolaget lämna en detaljerad redogörelse till Finansinspektionen för hur bolaget avser att uppfylla kravet på att vidta alla rimliga åtgärder för att förhindra att fondandelsägares intressen påverkas negativt av intressekonflikter. Bolaget ska särskilt redogöra för hur det ska arbeta för att förhindra intressekonflikter. Det ska även redogöra för hur det ska identifiera konflikter som ändå uppstår samt hur det ska hantera, övervaka och, i förekommande fall, informera om sådana intressekonflikter. Bolaget ska även bifoga dokumentation till stöd för de uppgifter som bolaget lämnar i redogörelsen.

Ett fondbolag som redan förvaltar en värdepappersfond på initiativ av en tredje part vid ikraftträdandet, ska senast den 30 december 2026 lämna motsvarande uppgifter och handlingar gällande sitt arbete med intressekonflikter.

Finansinspektionens skäl: Genom ändringsdirektivet införs särskilda krav i artikel 14.2a i Ucits-direktivet på att fondbolag som förvaltar eller avser att förvalta en fond på initiativ av en tredje part, inbegripet fall där värdepappersfonden använder en initiativtagande tredje parts namn eller där ett fondbolag delegerar uppgifter till en initiativtagande tredje part, ska lämna detaljerade förklaringar och belägg för att det uppfyller vissa krav i direktivet avseende intressekonflikter. De krav som avses har genomförts i 2 kap. 17 f § LVF⁷⁰, där det framgår att ett fondbolag ska vidta alla rimliga åtgärder för att förhindra att fondandelsägares intressen påverkas negativt av intressekonflikter. Enligt de nya reglerna i direktivet ska bolagen särskilt ange vilka rimliga åtgärder det har vidtagit för att förhindra intressekonflikter som uppstår till följd av förhållandet med den tredje parten eller, om dessa intressekonflikter inte kan förhindras, hur det identifierar, hanterar, övervakar och, i tillämpliga fall, redovisar dessa intressekonflikter för att förhindra att de inverkar negativt på fondföretagets och dess investerares intressen.

Det framgår av lagrådsremissen om fondmarknaden att regeringen anser att de nya kraven på att lämna information om hanteringen av intressekonflikter bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.⁷¹ För att genomföra de nya kraven föreslår Finansinspektionen nya bestämmelser i 33 kap. fondföreskrifterna (3 § i ny lydelse och 3 a §).

⁷⁰ Se exempelvis prop. 2010/11:135 s. 121 ff samt ändringar i LVF genom SFS 2014:558 och SFS 2016:892.

⁷¹ Lagrådsremissen s. 169 f.

Kravet i Ucits-direktivet på att lämna information om hanteringen av intressekonflikter gäller om ett fondbolag *förvaltar eller avser att förvalta* en värdepappersfond på initiativ av en tredje part. Direktivets krav på att informationen ska lämnas av den som *avser att förvalta* en värdepappersfond bör enligt Finansinspektionens mening genomföras genom en bestämmelse om att ett fondbolag ska lämna uppgifter om hur det planerar att hantera intressekonflikter innan det börjar förvalta en värdepappersfond på initiativ av en tredje part. Uppgifterna ska alltså lämnas till Finansinspektionen innan själva förvaltningen påbörjas. Det kan tänkas att ett bolag anger att det har för avsikt att förvalta en värdepappersfond på initiativ av en tredje part redan i sin ansökan om tillstånd att driva fondverksamhet. Även ett bolag som har lämnat en sådan uppgift i ansökan behöver dock – efter att tillstånd beviljats – lämna information om den planerade hanteringen av intressekonflikter innan sådan förvaltning påbörjas. Uppgiftsskyldigheten gäller vidare såväl när en värdepappersfond för första gången ska börja förvaltas på initiativ av en tredje part, som om det sker ett byte av den tredje parten. Så kan till exempel vara fallet om fonden ska börja använda en annan tredje parts namn.

När det gäller direktivets krav på att information om hanteringen av intressekonflikter ska lämnas av fondbolag som *förvaltar* en värdepappersfond på initiativ av en tredje part gör Finansinspektionen bedömningen att informationsskyldigheten enligt direktivet också ska omfatta fondbolag som redan i dag förvaltar värdepappersfonder på initiativ av en tredje part. Denna bedömning görs mot bakgrund av att informationen är viktig för tillsynen. För att Finansinspektionen ska få in informationen även från dessa fondbolag föreslås en ny bestämmelse med motsvarande informationskrav som ska gälla för bolag som redan förvaltar värdepappersfonder på initiativ av en tredje part när föreskrifterna träder i kraft. Fondbolagen ska lämna informationen till inspektionen senast vid utgången av 2026.

I artikel 14 i Ucits-direktivet ges exempel på vad som avses med förvaltning på initiativ av tredje part. Av dessa framgår att fall där värdepappersfonden namnges efter den initiativtagande tredje parten eller där fondbolaget delegerar uppgifter till en initiativtagande tredje part enligt 4 kap. 4 § LVF (artikel 13 i Ucits-direktivet) omfattas av informationsskyldigheten. Finansinspektionen anser dock inte att exemplen behöver återges i föreskriftstexten.

I artikel 14.2a används ordet *investerare*. I de delar av artikel 14 i Ucits-direktivet som har genomförts i LVF används i stället ordet *fondandelsägare* (2 kap. 17 f § andra stycket LVF). Samma ord används i 15 kap. fondföreskrifterna, som genomför bestämmelser i kommissionens genomförandedirektiv till Ucits-direktivet, som kompletterar artikel 14 i Ucits-direktivet. Finansinspektionen anser därför att det är lämpligt att samma ord används i de bestämmelser som genomför de nya informationskraven.

I övrigt anser Finansinspektionen att bestämmelsen bör genomföras på ett direktivnära sätt.

2.2.13 Rapporteringskrav

Finansinspektionens förslag: Ett fondbolag som förvaltar värdepappersfonder ska rapportera viss information till Finansinspektionen. Uppgifterna ska lämnas regelbundet i enlighet med de tekniska standarder som avses i artikel 20a i Ucits-direktivet.

Det som ska gälla för fondbolag och värdepappersfonder ska också gälla för förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder.

Finansinspektionens skäl:

Ändringsdirektivet innebär att det förs in nya rapporteringskrav i Ucits-direktivet

Genom ändringsdirektivet förs det in nya regler om rapporteringskrav i Ucits-direktivet. Kraven innebär att fondbolag och förvaltningsbolag ska rapportera viss information till de behöriga myndigheterna i värdepappersfondens hemmedlemsstat (artikel 20a i Ucits-direktivet). I lagrådsremissen om fondmarknaden anges att dessa krav bör genomföras på föreskriftsnivå.⁷²

De nya kraven i direktivet innebär att fondbolag och förvaltningsbolag ska rapportera viss information till Finansinspektionen (se artikel 20a.1 och 20a.2 i Ucits-direktivet).

Rapporteringen ska bland annat inkludera information om de instrument som bolaget handlar med, de marknader där bolaget är medlem eller bedriver aktiv handel och om exponeringarna och innehaven i varje värdepappersfond (artikel 20a.1 andra stycket). För varje värdepappersfond som bolaget förvaltar ska bolaget också lämna information om bland annat arrangemangen för hantering av värdepappersfondens likviditet, inbegripet det nuvarande valet av verktyg för likviditetshantering, och eventuell aktivering eller avaktivering av dessa (artikel 20a.2 a). Vidare ska fondbolagen lämna en förteckning över de medlemsstater där andelarna i värdepappersfonden faktiskt marknadsförs av fondbolaget eller en distributör för dennas räkning (artikel 20a.2 e). Rapporteringen ska även avse respektive värdepappersfonds riskprofil och resultatet av stresstester (artikel 20a.2 b och c). Slutligen har det införts rapporteringskrav när det gäller delegerings- och vidaredelegeringsarrangemang för portföljförvaltnings- eller riskhanteringsfunktioner (artikel 20a.2 d i UCITS-direktivet).

⁷² Lagrådsremissen s. 169.

Av artikel 20a.5 och 20a.6 framgår att kommissionen får anta tekniska standarder för tillsyn respektive genomförande av rapporteringskraven. Kommissionen får bland annat specificera frekvens, tidpunkt och format för rapportering.

De nya kraven bör genomföras i 33 kap. fondföreskrifterna

För att genomföra de nya rapporteringskraven i artikel 20a i Ucits-direktivet föreslår Finansinspektionen att det ska införas nya bestämmelser om rapportering i 33 kap. fondföreskrifterna (15–18 §§). Artikel 20a i Ucits-direktivet omfattar alla värdepappersfonder som förvaltas av fondbolag och förvaltningsbolag. När det gäller förvaltningsbolag bör därför en hänvisning till de nya bestämmelserna i 33 kap. läggas till i 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna. Eftersom rapporteringskraven endast avser värdepappersfonder, inte utländska fonder, bör en hänvisning till de nya bestämmelserna även läggas till i 1 kap. 5 och 6 §§ fondföreskrifterna.

Finansinspektionen anser att artikel 20a bör genomföras så direktivnära som möjligt. Språket och strukturen bör dock förenklas i förhållande till direktivet, för att göra bestämmelserna mer lättillgängliga.

I den svenska språkversionen av direktivet anges att ett fondbolag ska tillhandahålla information om de *huvudsakliga* instrument som det handlar med (artikel 20a.1). I andra språkversioner, såsom den engelska och den franska, begränsas inte kravet på rapportering på motsvarande sätt. Finansinspektionen anser därför att det inte ska göras någon sådan begränsning i föreskrifterna.

Av artikel 20a.2 c framgår vidare att behöriga myndigheter ska förse med resultaten av de stresstester som utförs i enlighet med artikel 51.1 i Ucits-direktivet. Stresstester nämns varken i artikel 51.1 i Ucits-direktivet eller i 5 kap. 2 § första och andra stycket LVF, som genomför artikeln. Regler om stresstester finns dock i artikel 40 i kommissionens direktiv om genomförande av Ucits-direktivet, som närmare specificerar vilka åtgärder som fondbolag ska vidta för sin riskbedömning och riskhantering för att uppfylla artikel 51 i Ucits-direktivet. Dessa regler har genomförts i 8 kap. 7 § 3 och 8 § andra stycket fondföreskrifterna. Finansinspektionen uppfattar att åtminstone resultatet av dessa stresstester omfattas av rapporteringskravet. Det är dock möjligt att fondbolag utför ytterligare stresstester inom ramen för sitt system för riskhantering enligt 5 kap. 2 § LVF. I slutänden kommer omfattningen av detta rapporteringskrav behöva bedömas utifrån de kommande tekniska standarderna.

Av artikel 20a.2 d i framgår att den information som ett fondbolag eller förvaltningsbolag ska lämna om uppdragstagare som bolaget har delegerat funktioner till – eller som funktioner därefter har vidaredelegerats till – ska omfatta identifieringskoder.

Finansinspektionen uppfattar att exempelvis ett organisationsnummer eller en LEI-kod (jfr avsnitt 2.2.1.1) kan utgöra en sådan identifieringskod.

Rapportering ska ske regelbundet i enlighet med tekniska standarder

Rapporteringskraven i artikel 20a i Ucits-direktivet ska, till skillnad från övriga ändringar i direktivet, tillämpas först från och med den 16 april 2027 (artikel 3.1 andra stycket i ändringsdirektivet).

Av direktivet framgår att informationen ska lämnas regelbundet, men inte när och med vilken frekvens. Däremot framgår, som nämnts ovan, att kommissionen får anta tekniska standarder där kommissionen får specificera frekvens och tidpunkt för rapporteringen. Kommissionen får även specificera de närmare uppgifterna i den information som ska rapporteras, format och datastandarder för rapporterna och metoderna och arrangemangen för inlämning av rapporterna.

Några tekniska standarder finns ännu inte på plats. Enligt direktivet ska förslag till tekniska standarder utarbetas av Esma och läggas fram för kommissionen senast den 16 april 2027, det vill säga samma dag som reglerna ska börja tillämpas.

Eftersom Esma inte behöver lägga fram sina förslag till tekniska standarder för kommissionen förrän i april 2027 kan det komma att gå en tid från det att direktivets regler om rapporteringskrav ska börja tillämpas och att de tekniska standarderna börjar gälla. Det kan därför ifrågasättas om inte medlemsstaterna bör införa nationella regler om vid vilken tidpunkt och med vilken frekvens rapportering ska ske, för att säkerställa att de nya rapporteringskraven får effekt i avvaktan på att tekniska standarder antas. Om Finansinspektionen skulle införa sådana nationella regler finns det en risk för att dessa inte skulle stämma överens med vad som kommer följa av de tekniska standarderna. Det skulle kunna medföra att bolagen och inspektionen behöver ta fram verktyg för rapporteringen som inte kan användas när de tekniska standarderna väl har antagits. Enligt Finansinspektionens bedömning måste syftet med införandet av de nya rapporteringskraven och kommissionens omfattande möjligheter att specificera dessa i tekniska standarder vara att rapportering som utgångspunkt ska ske på ett enhetligt sätt i hela unionen. Finansinspektionen föreslår därför att det i nuläget inte ska införas några nationella regler om när och hur ofta rapportering ska ske, utan att det ska anges i fondföreskrifterna att rapportering ska ske enligt den kommande tekniska standarden för tillsyn. När det finns mer information om hur de tekniska standarderna kan förväntas komma att utformas kan det dock bli aktuellt att se över om det finns behov av kompletterande nationella regler i dessa avseenden.

2.2.14 Andelsklasser

Finansinspektionens bedömning: Det bör inte införas någon möjlighet att förena en andelsklass med villkor för likviditetshanteringsverktyg.

Finansinspektionens skäl: Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med de typer av villkor som framgår av 4 kap. 10 § andra stycket 1 LVF och av föreskrifter som har meddelats av Finansinspektionen (se 4 kap.10 § andra stycket LVF och 18 § 20 förordningen om värdepappersfonder). Vid genomförande av bestämmelser om villkor för likviditetshanteringsverktyg ska kommissionens delegerade förordning om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder och vägledning från Esma beaktas. Den delegerade förordningen och Esmas vägledning reglerar dock inte frågan om andelsklasser kan förenas med villkor för likviditetshanteringsverktyg. Finansinspektionen anser därför att det för närvarande inte bör införas en möjlighet för fondbolag att förena andelsklasser med villkor för likviditetshanteringsverktyg.

2.2.15 Uttrycket utförandeplats ersätter uttrycket handelsplats

Finansinspektionens förslag: Uttrycket handelsplats i 1 kap. 9 §, 7 kap. 21 § och 18 kap. 2 § ersätts med uttrycket utförandeplats.

Finansinspektionens skäl: I 7 kap. 21 § och 18 kap. 2 § fondföreskrifterna, som genomför artiklarna 14 respektive 25 i kommissionens direktiv om genomförande av Ucits-direktivet, används i dag uttrycket *handelsplats*. Uttrycket definieras i 1 kap. 9 § 13 fondföreskrifterna som en reglerad marknad, en handelsplattform, en systematisk internhandlare enligt 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, en marknadsgarant inom EES eller en annan person som tillhandahåller likviditet inom EES eller en enhet som motsvarar någon av de föregående utanför EES. Denna definition följer av artikel 14 i kommissionens direktiv om genomförande av Ucits-direktivet. I den engelska språkversionen av detta direktiv används uttrycket *execution venue* och i den franska *lieu d'exécution*.

Uttrycket *handelsplats* förekommer även i direktivet om marknader för finansiella instrument⁷³ (Mifid) – som reglerar handelsplatser – och i lagen om värdepappersmarknaden – som genomför Mifid. Uttrycket definieras där på ett snävare sätt än i direktivet om genomförande av Ucits-direktivet. I den engelska språkversionen av Mifid motsvaras uttrycket *handelsplats* av *trading venue* och i den franska språkversionen av *plate-forme de négociation*, inte *execution venue* eller *lieu d'exécution*.

⁷³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

Mot denna bakgrund anser Finansinspektionen att fondföreskrifterna kan förtydligas genom att byta ut uttrycket *handelsplats* mot *utförandeplats* i föreskrifterna.

2.3 AIF-föreskrifterna

2.3.1 Ansökan om tillstånd för verksamhet

2.3.1.1 Ansökan om auktorisation

Finansinspektionens förslag: Om en AIF-förvaltare har delegerat – eller avser att delegera – sådana funktioner som avses i bilaga I till AIFM-direktivet, ska förvaltarens ansökan innehålla uppgifter om uppdragstagarens namn, identifieringskod, den jurisdiktion där uppdragstagaren är etablerad och den myndighet som utövar tillsyn över uppdragstagaren. Motsvarande uppgifter ska även lämnas om uppdragstagare som uppgifter har vidaredelegerats eller kommer vidaredelegeras till. Ansökan ska även innehålla en beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som förvaltaren har för att utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom förvaltaren och övervaka den delegerade verksamheten. Beskrivningen ska även innehålla information om delegerade funktioner och om delegeringen är partiell eller fullständig samt om uppdragstagarnas kompetens och om eventuella intressekonflikter som kan uppkomma. Kopior av uppdragsavtalen som en AIF-förvaltare har ingått eller avser att ingå ska också bifogas ansökan.

En AIF-förvaltares verksamhetsplan ska inkludera information om de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet, särskilt i fråga om de funktioner som avses i bilaga I till AIFM-direktivet. Informationen ska inkludera en beskrivning av dessa personers roll, titel och position i förvaltaren samt en beskrivning av deras rapporteringslinjer och ansvarsområden inom och utanför AIF-förvaltaren. Beskrivningen ska även innehålla en översikt över den tid som var och en av dessa personer ägnar åt varje ansvarsområde samt en beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som används inom områdena eller funktionerna. AIF-förvaltarens verksamhetsplan ska även innehålla uppgifter om hur förvaltaren fullgör sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar samt en detaljerad beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som förvaltaren kommer använda för att göra det.

En AIF-förvaltare ska till verksamhetsplanen bifoga de riktlinjer och förfaranden för tillämpning av likviditetshanteringsverktyg som ska finnas enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF eller 8 kap. 3 § fjärde stycket LAIF.

Finansinspektionens skäl:*Genomförande av nya krav på ansökans innehåll*

I lagrådsremissen om fondmarknaden anges att de nya kraven i AIFM-direktivet om information om de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet (artikel 7.2 a i–iv), vad som ska ingå i redogörelsen över organisationsstrukturen i verksamhetsplanen (artikel 7.2 c) och vad som ska anges om AIF-förvaltarens delegeringsarrangemang (artikel 7.2 e i–iv) bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.⁷⁴ Kraven i direktivet avser uppgifter och handlingar som en AIF-förvaltare ska lämna vid en ansökan om att förvalta alternativa investeringsfonder.

Vad en ansökan ska innehålla regleras sedan tidigare i lag och i Finansinspektionens föreskrifter (se 3 kap. 5 § LAIF och 3 kap. AIF-föreskrifterna). Finansinspektionen anser att de nya kraven i artikel 7.2 a, c och e i AIFM-direktivet bör genomföras i anslutning till befintliga bestämmelser om ansökans innehåll i AIF-föreskrifterna, och att de bör utformas så direktivnära som möjligt. För att åstadkomma detta föreslår Finansinspektionen dels en ny bestämmelse om ansökans innehåll som motsvarar artikel 7.2 e i AIFM-direktivet (3 kap. 4 a § AIF-föreskrifterna), dels en ny bestämmelse om innehållet i den verksamhetsplan som ska bifogas ansökan som motsvarar artikel 7.2 c i AIFM-direktivet (3 kap. 15 a § AIF-föreskrifterna). Finansinspektionen föreslår även att befintliga föreskrifter om innehållet i den verksamhetsplan som ska bifogas ansökan ska justeras för att motsvara ändringarna i artikel 7.2 a i AIFM-direktivet (3 kap. 13, nya 13 a och 15 a §§ AIF-föreskrifterna).

Genomförande av nya krav på verksamhetsplanens innehåll avseende AIF-förvaltarens organisationsstruktur (artikel 7.2 a i AIFM-direktivet)

För att genomföra de nya kraven i artikel 7.2 a i AIFM-direktivet föreslår Finansinspektionen ändringar i 3 kap. 13 och 15 §§ och en ny bestämmelse i 3 kap. 13 a § AIF-föreskrifterna. Förslaget innebär att de befintliga kraven på att verksamhetsplanen ska innehålla information om bolagets organisationsstruktur utökas. Till nyheterna hör att informationen om organisationsstrukturen ska innehålla uppgifter om rapporteringslinjer, personalresurser, tekniska resurser samt hur mycket tid som ledningen och personer med funktionsansvar ägnar åt varje ansvarsområde. Av artikel 7.2 a i följer att verksamhetsplanen ska innehålla uppgifter om *senioriteten* hos de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet. I den franska språkversionen av direktivet används uttrycket ”niveau hiérarchique”, i den tyska ”Position” och i den danska ” placering i ledelseshierarkiet”. Finansinspektionen anser mot denna bakgrund att ett lämpligare ordval

⁷⁴ Lagrådsremissen, s. 152.

för att beskriva den information som ska lämnas i verksamhetsplanen är *position inom förvaltaren*.

Genomförande av nya krav på ansökans innehåll avseende delegering och vidaredelegering (artikel 7.2 e i AIFM-direktivet)

För att genomföra de nya kraven i artikel 7.2 e i AIFM-direktivet föreslår Finansinspektionen att det ska införas en ny bestämmelse – 3 kap. 4 a § – i AIF-föreskrifterna. Förslaget innebär att en AIF-förvaltare i sin ansökan ska lämna uppgifter om de uppdragstagare som funktioner har delegerats eller vidaredelegerats till eller som kommer få ett sådant uppdrag. Enligt förslaget ska AIF-förvaltaren lämna information om uppdragstagarens namn och identifieringskod, den jurisdiktion där uppdragstagaren är etablerad och om tillsynsmyndigheten för var och en av uppdragstagarna. Detta motsvarar uppgifterna i artikel 7.2 e i.

Enligt förslaget ska en AIF-förvaltare lämna information om förvaltarens egna resurser att utföra portföljförvaltnings- och riskhanteringsuppgifter inom förvaltaren och övervaka den delegerade verksamheten. Förvaltaren ska även lämna information om huruvida delegeringen är partiell eller fullständig (3 kap. 4 a § 3, 4 och 5 AIF-föreskrifterna). Detta motsvarar de krav som ställs i artikel 7.2 e ii-iv.

Finansinspektionen föreslår att informationen i 3 kap. 16 § andra stycket 1–5 och 7 samt tredje stycket AIF-föreskrifterna ska lämnas i ansökan i stället för i verksamhetsplanen. Att den utförliga informationen i 3 kap. 16 § andra och tredje stycket inte längre behöver anges i verksamhetsplanen innebär en regellättnad för förvaltarna.

Genomförande av nya krav på verksamhetsplanens innehåll när det gäller hållbarhetsrelaterade upplysningar (artikel 7.2 c i AIFM-direktivet)

Finansinspektionen föreslår att det nya kravet i artikel 7.2 c i AIFM-direktivet ska genomföras genom en ny bestämmelse – 3 kap. 15 a § – i fondföreskrifterna. Den föreslagna bestämmelsen innebär att en AIF-förvaltare i verksamhetsplanen ska redogöra för hur den avser att fullgöra sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar, samt lämna en detaljerad beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som förvaltaren kommer använda för det ändamålet. I artikel 7.2 c anges att beskrivningen ska avse *lämpliga* mänskliga resurser och tekniska resurser. Finansinspektionen anser dock att det är tillräckligt att i föreskrifterna ange att förvaltaren ska beskriva sina resurser. Inspektionen anser också att det är tydligare att använda uttrycket *personalresurser* än *mänskliga resurser*.

Förfaranden och riktlinjer som ska bifogas till ansökan

En AIF-förvaltare som ansöker om tillstånd att förvalta alternativa investeringsfonder ska bifoga ett exemplar av fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande handlingar (se 3 kap. 5 § 7 LAIF). I lagrådsremissen föreslås att AIF-förvaltare, vid förvaltning av specialfonder och andra öppna alternativa investeringsfonder, ska välja minst två likviditetshanteringsverktyg för att hantera fondens likviditet (5 kap. 2 § tredje stycket LVF eller 8 kap. 3 a § LAIF). För att Finansinspektionen ska kunna bedöma om förvaltarens likviditetshanteringsverktyg är lämpliga för den alternativa investeringsfonden behöver Finansinspektionen ta del av förvaltarens förfaranden och riktlinjer för likviditetshanteringsverktyg. Finansinspektionen bedömer därför att de riktlinjer och förfaranden som en AIF-förvaltare ska ha enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF eller 8 kap. 3 § fjärde stycket LAIF behöver bifogas till förvaltarens ansökan om tillstånd att driva fondverksamhet. Finansinspektionen föreslår därför att 3 kap. 3 § AIF-föreskrifterna ska ändras på så sätt att det införs ett krav på att riktlinjerna och förfarandena ska bifogas till ansökan.

2.3.1.2 Lämplighetsprövning av ledningen och av de personer som beslutar om verksamhetens inriktning

Finansinspektionens förslag: En AIF-förvaltare ska i sin ansökan lämna uppgifter om de personer som beslutar om förvaltarens verksamhetsinriktning enligt 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF. Vilka uppgifter som ska lämnas ska framgå av en ny bilaga – bilaga 4 a – till AIF-föreskrifterna. Uppgifter enligt den nya bilagan behöver dock inte lämnas om förvaltarens är skyldig att lämna uppgifter om samma person enligt bilaga 4 till AIF-föreskrifterna för samma person.

AIF-förvaltarens ska också ange i verksamhetsplanen vilka personer som beslutar om verksamhetsinriktningen.

Bilaga 4 ska kompletteras på ett sådant sätt att Finansinspektionen får in de uppgifter som behövs för att göra en lämplighetsprövning av en person som ska ingå i förvaltarens ledning, men som också ska besluta om verksamhetsinriktningen enligt 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås ändringar i LAIF som innebär att en AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften. Personerna ska vidare ha hemvist inom EES och antingen vara heltidsanställda av förvaltarens eller vara verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltarens ledningsorgan och ha åtagit sig att leda verksamheten på heltid (3 kap. 3 § första stycket 5

LAIF). Ändringen syftar till att genomföra artikel 8.1 b i AIFM-direktivet i dess nya lydelse.

Av lagrådsremissen framgår att en AIF-förvaltare ska uppfylla det ovan nämnda kravet för att få tillstånd från Finansinspektionen att förvalta en alternativ investeringsfond. Kravet ska även vara uppfyllt vid varje tidpunkt efter att tillstånd har beviljats och gäller därmed också för AIF-förvaltare som redan har tillstånd. Detta innebär att Finansinspektionen dels kommer att pröva om kravet är uppfyllt vid prövningen av en ansökan om tillstånd för en svensk AIF-förvaltare att förvalta en alternativ investeringsfond, dels kommer att ha tillsyn över att kravet är uppfyllt när AIF-förvaltaren har påbörjat sin verksamhet.⁷⁵

För att säkerställa att Finansinspektionen kan pröva om kravet i 3 kap. 3 § första stycket 5 är uppfyllt, föreslår inspektionen att ett företag som ansöker om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond eller att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer ska lämna uppgifter om de personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning i sin ansökan och i sin verksamhetsplan (3 kap. 9 a, 13 och 13 a §§ AIF-föreskrifterna i föreslagen lydelse).

Eftersom de personer som beslutar om AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning ska uppfylla i stort sett samma krav som de som sitter i förvaltarens ledning anser Finansinspektionen att det behövs samma underlag för att kunna lämplighetspröva personerna som ska besluta om förvaltarens verksamhetsinriktning som vid en ledningsprövning. Den nya bilagan 4 a, som specificerar vilka uppgifter som ska lämnas om dessa personer i bland annat en ansökan, har därför utformats så att den motsvarar bilaga 4 till AIF-föreskrifterna, som används vid ledningsprövning. För att det ska vara möjligt att göra en fullgod prövning utifrån kraven i 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF har dock vissa tillägg gjorts. Exempelvis ska uppgifter lämnas om huruvida personen ska vara heltidsanställd av förvaltaren eller har åtagit sig att leda verksamheten på heltid.

Finansinspektionen föreslår även vissa justeringar i bilaga 4 för att den som eventuellt ska prövas både för att ingå i ledningen och för att bestämma om verksamhetsinriktningen bara ska behöva komma in med en blankett till Finansinspektionen. Justeringarna innebär främst tillägg som föranleds av kravet i 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF på att denna person ska vara heltidsanställd av förvaltaren eller ha åtagit sig att leda företagets verksamhet på heltid. För att förvaltare inte ska bli skyldiga att lämna samma uppgifter två gånger bör skyldigheten att lämna uppgifter enligt den nya bilaga 4 a vidare inte gälla när en förvaltare samtidigt lämnar uppgifter enligt bilaga 4 om samma person.

⁷⁵ Lagrådsremissen, s. 153 f. och 248 f.

Dessa förslag är i linje med vad som föreslås avseende motsvarande bestämmelser i fondföreskrifterna (se avsnitt 2.2.1.2).

2.3.1.3 Centralt funktionsansvarig

Finansinspektionens förslag: En centralt funktionsansvarig ska anges i verksamhetsplanen om AIF-förvaltaren har utsett en sådan.

Finansinspektionens skäl: I 3 kap. AIF-föreskrifterna finns det bestämmelser om att en AIF-förvaltare i sin verksamhetsplan ska ange vem som är centralt funktionsansvarig (31 §). Finansinspektionen beslutade i april 2024 om ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.⁷⁶ Ändringarna innebär bland annat att kravet på att varje företag ska utse en centralt funktionsansvarig tas bort. I stället får företaget göra en bedömning av om det är motiverat att utse en sådan person med hänsyn till verksamhetens art och storlek.⁷⁷ Med anledning av detta anser Finansinspektionen att det bör förtydligas i 3 kap. 31 § AIF-föreskrifterna att en centralt funktionsansvarig ska anges i verksamhetsplanen endast om en AIF-förvaltare har utsett en sådan person.

2.3.1.4 Verksamhetsplanens innehåll avseende långivning

Finansinspektionens förslag: En AIF-förvaltare som förvaltar eller avser att förvalta långivande fonder ska redogöra översiktligt för verksamheten i verksamhetsplanen.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås nya bestämmelser i LAIF om långivande alternativa investeringsfonder (se 8 a kap. LAIF). Eftersom förvaltning av långivande fonder föreslås omfattas av särskilda regler i LAIF bör en AIF-förvaltare som förvaltar eller avser att förvalta sådana fonder lämna information om den verksamheten i verksamhetsplanen. Det är dock tillräckligt om informationen är översiktlig. En bestämmelse om detta bör, enligt Finansinspektionen, föras in i en ny paragraf, 3 kap. 36 a §, i AIF-föreskrifterna.

2.3.2 Anmälan om väsentlig ändring

2.3.2.1 Ändringar som gäller vilka personer som beslutar om verksamhetsinriktningen

Finansinspektionens förslag: En AIF-förvaltares anmälan om väsentliga ändringar enligt 3 kap. 10 § LAIF ska innehålla de uppgifter som framgår av den nya bilaga 4 a till AIF-föreskrifterna, om ändringen innebär att förvaltaren ska uppfylla i 3 kap. 3 § första

⁷⁶ FFFS 2024:4.

⁷⁷ Se beslutspromemorian Ändrade föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (FI dnr 23–5367) s. 6.

stycket 5 LAIF genom en ny person. Detta gäller om förvaltaren inte samtidigt ska lämna uppgifter enligt bilaga 4 för samma person.

Finansinspektionens skäl: Som framgår av avsnitt 2.3.1.2 föreslår regeringen att vissa nya krav ska införas i fråga om personer som beslutar om en AIF-förvaltares verksamhetsinriktning (3 kap. 3 § första stycket 5 LVF). AIF-förvaltaren ska uppfylla kraven dels för att kunna få tillstånd, dels vid varje tidpunkt efter att tillstånd har beviljats.

AIF-förvaltare har en skyldighet att anmäla väsentliga ändringar till Finansinspektionen enligt 3 kap. 10 § LAIF. För att säkerställa att Finansinspektionen kan följa upp att kraven på personer som beslutar om verksamhetsinriktningen följs föreslår inspektionen att en AIF-förvaltare som anmäler en väsentlig ändring som gäller sådana personer, ska lämna samma uppgifter som när kravet prövas inom ramen för en ansökan (nya 3 kap. 39 a § AIF-föreskrifterna). För att undvika att förvaltare blir skyldiga att lämna samma uppgifter två gånger bör skyldigheten att lämna uppgifter enligt den nya bilaga 4 a dock bara gälla i de fall då personen inte också ska ledningsprövas. I sådana fall ska nämligen uppgifter enligt bilaga 4 lämnas. Bestämmelser om detta bör införas i en ny paragraf i 3 kap. AIF föreskrifterna (nya 3 kap. 39 a §). Förslaget är i linje med vad som föreslås i fråga om fondbolag (se avsnitt 2.2.3.3).

2.3.2.2 Nya fonder och ändrade regelverk

Finansinspektionens förslag: En anmälan om väsentliga ändringar som innebär att ytterligare en alternativ investeringsfond ska förvaltas – eller att fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande regelverk för en alternativ investeringsfond ska ändras i väsentligt avseende – ska innehålla en verksamhetsplan som har uppdaterats med ändringen.

Finansinspektionens skäl: Enligt 3 kap. 40 § första stycket AIF-föreskrifterna ska en AIF-förvaltares anmälan om väsentliga ändringar enligt 3 kap. 10 § LAIF innehålla fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk för fonden om ändringen innebär att ytterligare en alternativ investeringsfond ska förvaltas. Samma sak gäller om ändringen innebär att fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande regelverk för en alternativ investeringsfond ska ändras i väsentligt avseende. Ansökan behöver däremot inte innehålla någon uppdaterad verksamhetsplan (3 kap. 40 § andra stycket).

Finansinspektionen anser att det inom ramen för inspektionens tillsynsverksamhet finns behov av att löpande ta del av en AIF-förvaltares uppdaterade verksamhetsplan vid ändringar av större betydelse.⁷⁸ En underrättelse från en AIF-förvaltare som innehåller en

⁷⁸ Jfr 33 kap. 2 och 3 §§ och föreslagna 3 kap. 9 § fondföreskrifterna.

uppdaterad verksamhetsplan ger Finansinspektionen en bättre inblick i en AIF-förvaltares verksamhet. Finansinspektionen föreslår därför att 3 kap. 40 § AIF-föreskrifterna ska ändras på så sätt att en anmälan om en väsentlig ändring som innebär att en ny fond ska förvaltas – eller att de regelverk som nämnts ovan ska ändras i väsentligt avseende – även ska innehålla en uppdaterad verksamhetsplan.

2.3.2.3 Förvaltning av en öppen långivande alternativ investeringsfond

Finansinspektionens förslag: En anmälan om en väsentlig ändring som innebär att en AIF-förvaltare ska förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond ska innehålla information om hur förvaltaren uppfyller kraven i 8 a kap. 9 § andra stycket 1 LAIF. Anmälan ska även innehålla fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk för fonden och en verksamhetsplan som har uppdaterats med ändringen.

Finansinspektionens skäl: Av lagrådsremissen om fondmarknaden framgår att om en AIF-förvaltare har lämnat in en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 § LAIF krävs inte någon underrättelse om att förvaltaren avser att förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond (8 a kap. 9 § andra stycket 2 LAIF). Förvaltning av en ny fond utgör, enligt Finansinspektionens mening, alltid en väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 § LAIF. Detta gäller även när det är fråga om en öppen långivande alternativ investeringsfond. Om en förvaltare avser att börja förvalta en sådan fond krävs alltså en anmälan om väsentlig ändring. För att Finansinspektionen, inom ramen för tillsynen, ska kunna göra en bedömning av om fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenligt med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy behöver förvaltaren i anmälan ange hur den uppfyller de krav som ställs i detta avseende (8 a kap. 9 § första stycket 1 LAIF). Av samma anledning som framgår av avsnitt 2.3.2.2 ovan bör anmälan även innehålla en uppdaterad verksamhetsplan. Eftersom Finansinspektionen behöver kontrollera att det finns fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk för fonden behöver anmälan därutöver innehålla sådana handlingar. Bestämmelser om detta bör föras in i en ny paragraf, 3 kap. 41 §.

2.3.3 Svenska AIF-förvaltares marknadsföring inom ramen för program för andelsägande eller sparande

Finansinspektionens förslag: En AIF-förvaltares ansökan om tillstånd att marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond till sådana icke-professionella investerare i Sverige som avses i 4 kap. 4 a § LAIF ska innehålla en redogörelse för hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla kraven som anges i 4 kap. 4 a § 1 och 2 LAIF, en verksamhetsplan med uppgifter om vilken alternativ investeringsfond som ska marknadsföras och var denna är etablerad, samt den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. Ansökan ska även innehålla information om vilka åtgärder AIF-förvaltaren har fastställt och vidtagit för att

förhindra att andelar eller aktier i den alternativa investeringsfonden marknadsförs till andra icke-professionella investerare än sådana som anges i 4 kap. 4 a § LAIF.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås ändringar i LAIF som innebär att en auktoriserad svensk AIF-förvaltare ska få ansöka hos Finansinspektionen om tillstånd att marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltat alternativ investeringsfond, som är etablerad i Sverige, till icke-professionella investerare i Sverige som är anställda i ett enskilt företag eller i ett företag som ingår i samma koncern (4 kap. 4 a § LAIF). Finansinspektionen ska godkänna ansökan om vissa krav i LAIF är uppfyllda.

För att underlätta såväl AIF-förvaltarens arbete med att ta fram ansökningar som Finansinspektionens arbete med att handlägga dessa, anser inspektionen att det bör föras in bestämmelser i AIF-föreskrifterna om vad en ansökan om tillstånd till marknadsföring ska innehålla. När det gäller kraven på innehållet kan det konstateras att Finansinspektionen kommer pröva om AIF-förvaltaren och den alternativa investeringsfonden uppfyller rekvisiten i 4 kap. 4 a § LAIF genom att granska verksamhetsplanen och fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. En ansökan behöver alltså innehålla dessa handlingar. Vidare kommer inspektionen kontrollera att andelar eller aktier i den alternativa investeringsfonden inte marknadsförs till investerare utanför kretsen av tillåtna investerare. För att en sådan kontroll ska kunna göras behöver ansökan innehålla information om vilka åtgärder förvaltaren har vidtagit för att förhindra marknadsföring till andra investerare än de som tillåts enligt LAIF.

Bestämmelserna om ansökans innehåll bör, enligt Finansinspektionens mening, föras in i en ny paragraf, 4 kap. 4 a §, i AIF-föreskrifterna.

2.3.4 Utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige

2.3.4.1 EES-baserade AIF-förvaltare

Finansinspektionens förslag: En utländsk EES-baserad AIF-förvaltares ansökan om tillstånd att marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond till sådana icke-professionella investerare i Sverige som avses i 5 kap. 6 a § LAIF ska innehålla ett intyg från den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland om att förvaltaren i hemlandet har ett sådant tillstånd som avses i AIFM-direktivet. Vidare ska ansökan innehålla en redogörelse för hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla kraven som anges i 5 kap. 6 a § 1 och 2 LAIF, en verksamhetsplan med uppgifter om vilken alternativ investeringsfond som ska marknadsföras och var denna är etablerad samt den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. Ansökan ska även innehålla information om vilka åtgärder AIF-förvaltaren har fastställt

och vidtagit för att förhindra att andelar eller aktier i den alternativa investeringsfonden marknadsförs till andra icke-professionella investerare än sådana som anges i 5 kap. 6 a § LAIF.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås ändringar i LAIF som innebär att en EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i AIFM-direktivet ska få ansöka hos Finansinspektionen om tillstånd att marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltat alternativ investeringsfond som är etablerad i Sverige till icke-professionella investerare i Sverige som är anställda i ett enskilt företag eller i ett företag som ingår i samma koncern (5 kap. 6 a § LAIF). Finansinspektionen ska godkänna ansökan om vissa krav som anges i 5 kap. 6 a § LAIF är uppfyllda.

För att säkerställa att Finansinspektionen får in de uppgifter som är nödvändiga för att bedöma om förutsättningarna för ett tillstånd är uppfyllda – och underlätta såväl AIF-förvaltares som inspektionens arbete med ansökningar om sådana tillstånd – anser inspektionen att det bör anges i AIF-föreskrifterna vad en ansökan om marknadsföringstillstånd ska innehålla. Enligt inspektionens mening bör ansökan innehålla motsvarande uppgifter som en sådan ansökan som behandlas i avsnitt 2.3.3. Utöver detta bör en EES-baserad AIF-förvaltare lämna in ett intyg från sin hemlandsmyndighet som visar att förvaltaren har ett sådant tillstånd som krävs enligt 5 kap. 6 a § LAIF. Bestämmelserna om ansökans innehåll bör placeras i en ny paragraf, 5 kap. 3 a §, i AIF-föreskrifterna.

2.3.4.2 Icke EES-baserade AIF-förvaltare

Finansinspektionens förslag: En ansökan om marknadsföringstillstånd enligt 5 kap. 10 § LAIF ska endast behöva innehålla en kort redogörelse för hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla kraven i 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. och 13 kap. 2–5 §§ LAIF. Kravet på att en sådan ansökan ska innehålla en årsberättelse ska tas bort. När 13 kap. 2 § LAIF upphör att gälla ska kravet på att ansökan ska innehålla en kort redogörelse för hur förvaltaren avser att uppfylla kraven i den bestämmelsen ersättas med ett krav på att kort redogöra för hur förvaltaren avser att uppfylla de nya rapporteringskraven i 16 kap. AIF-föreskrifterna.

En icke EES-baserad AIF-förvaltare som marknadsför en alternativ investeringsfond i Sverige enligt 5 kap. 10, 11 eller 12 § LAIF ska lämna uppgifter till Finansinspektionen enligt 16 kap. 7 a–7 c och 9 a §§.

Finansinspektionens skäl: En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, enligt 5 kap. 10 § LAIF, ansöka hos Finansinspektionen om att marknadsföra en alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Finansinspektionen har meddelat föreskrifter om

vad en sådan ansökan ska innehålla (5 kap. 9 § AIF-föreskrifterna). Enligt föreskrifterna ska ansökan bland annat innehålla en redogörelse för hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla kraven i 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. 2–5 §§ LAIF (5 kap. 9 § 1). Ansökan ska också innehålla en årsberättelse (5 kap. 9 § 6).

Finansinspektionen får bevilja tillstånd till marknadsföring om det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. 2–5 §§ LAIF (5 kap. 10 § 1 LAIF). För prövningen av om denna förutsättning är uppfylld är det, enligt Finansinspektionens mening, tillräckligt att förvaltaren lämnar en kort redogörelse för hur den uppfyller kraven i de aktuella bestämmelserna. Det är vidare tillräckligt att det i fondens informationsbroschyr finns information om den senaste årsberättelsen. Hela årsberättelsen behöver däremot inte ges in. Finansinspektionen anser därför att 5 kap. 9 § AIF-föreskrifterna bör justeras på så sätt att det endast behöver lämnas en kort redogörelse för hur förvaltaren uppfyller kraven i de bestämmelser som anges där. Samtidigt bör kravet på att ansökan ska innehålla en årsberättelse tas bort.

I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås att 13 kap. 2 § LAIF ska upphävas. Bestämmelsen genomför regler i AIFM-direktivet om rapporteringskrav. Dessa regler bör, enligt regeringen, i stället genomföras på föreskriftsnivå. Med anledning av detta föreslår regeringen en följdändring i 5 kap. 10 § LAIF, som innebär att det blir en förutsättning för tillstånd att det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med föreskrifter som Finansinspektionen har meddelat om AIF-förvaltares skyldighet att lämna upplysningar till inspektionen om sin verksamhet.

Av avsnitt 2.3.10 framgår att Finansinspektionen föreslår att bestämmelser som genomför kraven på rapportering i artikel 24 i AIFM-direktivet ska införas i 16 kap. AIF-föreskrifterna. Kravet på att en AIF-förvaltare ska lämna en kort redogörelse för hur den uppfyller kraven i 13 kap. 2 § LAIF bör därför – när 13 kap. 2 § LAIF upphöra att gälla – ersättas med ett krav på att redogöra för hur kraven i de nya bestämmelserna i 16 kap. AIF-föreskrifterna uppfylls.

Eftersom rapporteringskraven ska genomföras på föreskriftsnivå, och gälla även för icke EES-baserade AIF-förvaltare, behöver det införas bestämmelser om detta i föreskrifterna (jfr lagrådsremissen s. 283). Detta bör göras genom att en hänvisning till 16 kap. 7 a–7 c och 9 a §§ läggs till i 1 kap. 7 och 8 §§ AIF-föreskrifterna.

2.3.5 Kapitalbas hos AIF-förvaltare

Finansinspektionens förslag: Hänvisningarna till 3 kap. 2 och 3 §§ tillsynsföreskrifterna ska tas bort från bestämmelsen i 7 kap. 1 § AIF-föreskrifterna, om vilka poster som en AIF-förvaltare får räkna in i kapitalbasen. Samtidigt ska bestämmelsen förtydligas.

Finansinspektionens skäl: Enligt 7 kap. 1 § AIF-föreskrifterna får en AIF-förvaltare i sin kapitalbas räkna in de poster som ingår i kapitalbasen enligt vissa artiklar i tillsynsförordningen samt 3 kap. 1–3 §§ tillsynsföreskrifterna. De bestämmelser i 3 kap. 2 och 3 §§ tillsynsföreskrifterna som ursprungligen avsågs med hänvisningen i 7 kap. 1 § AIF-föreskrifterna har upphävts.⁷⁹ Hänvisningen till dessa bestämmelser bör därför tas bort. Det bör vidare förtydligas att de poster som ingår i kapitalbasen enligt tillsynsförordningen får räknas in efter tillämpning av förordningens bestämmelser om justeringar, avdrag, undantag och alternativ, samt efter tillämpning av 3 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna.⁸⁰ Motsvarande justeringar föreslås även för fondbolag, se avsnitt 2.2.3.

2.3.6 Specialfonder

2.3.6.1 Innehållet i en ansökan om godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser

Finansinspektionens förslag: Bestämmelserna i 2 a kap. fondföreskrifterna om innehållet i en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser, ska också gälla för en AIF-förvaltares ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser för en specialfond.

Finansinspektionens skäl: Som framgår av avsnitt 2.2.2 föreslår Finansinspektionen att det ska införas bestämmelser i fondföreskrifterna om vad ett fondbolags ansökan om godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser för en värdepappersfond ska innehålla. För en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond gäller, i fråga om fondbestämmelser, samma regler som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond (se 12 kap. 3 § LAIF och 12 kap. 1 § AIF-föreskrifterna). Det är därför lämpligt att det som Finansinspektionen föreslår när det gäller fondbolag och värdepappersfonder även ska gälla för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. Regler om detta föreslås införas i en ny bestämmelse i 12 kap. AIF-föreskrifternas (1 §, ny lydelse).

⁷⁹ Bestämmelserna upphävdes genom FFFS 2024:16. Samtidigt beslutades att 3 kap. 5 § i stället skulle få beteckningen 3 kap. 2 § i tillsynsföreskrifterna, vilket innebär att nu gällande lydelse av 3 kap. 2 § tillsynsföreskrifterna har ett annat innehåll än tidigare lydelse.

⁸⁰ Jfr artikel 50 och 79 tillsynsförordningen.

2.3.6.2 Rutiner för tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde

Finansinspektionens förslag: Bestämmelsen om att en AIF-förvaltare ska ha rutiner för tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde ska upphävas.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslår regeringen att den nuvarande regleringen av justerat fondandelsvärde, som gäller för specialfonder, ska upphöra att gälla (4 kap. 10 b § LVF och 12 kap. 5 § LAIF). Av 12 kap. 7 a § AIF-föreskrifterna följer att AIF-förvaltare ska ha vissa rutiner för tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde. Eftersom nuvarande lagregler om justerat fondandelsvärde upphävs, föreslår Finansinspektionen att även 12 kap. 7 a § AIF-föreskrifterna ska upphävas.

2.3.6.3 Informationsbroschyr, årsberättelse och halvårsredogörelse

Finansinspektionens förslag: Informationsbroschyren, årsberättelsen och halvårsredogörelsen ska innehålla samma information om likviditetshanteringsverktyg för en specialfond som för en värdepappersfond.

Finansinspektionens skäl: I 12 kap. 7 och 10 §§ LAIF samt 12 kap. 13 § och 13 kap. 6 § AIF-föreskrifterna finns bestämmelser om vad en specialfonds informationsbroschyr, årsberättelse och halvårsredogörelse ska innehålla. Bestämmelserna innebär att reglerna om innehållet i årsberättelser och halvårsredogörelser är desamma för en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond. De specifika lagkraven i fråga om likviditetshanteringsverktyg är vidare desamma för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder som för fondbolag.⁸¹ Det är därför lämpligt att det som Finansinspektionen nu föreslår när det gäller innehållet i informationsbroschyren, årsberättelsen och halvårsredogörelsen för värdepappersfonder (se avsnitt 2.2.9 och 2.2.10), även ska gälla för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. Finansinspektionen föreslår därför att det ska föras in en hänvisning till den nya 29 kap. 19 a § fondföreskrifterna i 13 kap. 6 § AIF-föreskrifterna, som anger vilka bestämmelser i fondföreskrifterna som gäller för en informationsbroschyr för en specialfond. När det gäller innehållet i årsberättelsen och halvårsredogörelsen krävs inga ändringar i AIF-föreskrifterna, eftersom 12 kap. 13 § redan innehåller en hänvisning till 31 kap. 48 b § och 56 § fondföreskrifterna.

2.3.7 Långivande verksamhet

Finansinspektionens förslag: En ansökan om att förlänga tidsfristen för när investeringsgränsen ska börja tillämpas ska innehålla en motiverad investeringsplan.

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås att det i LAIF ska införas krav på riskspridning vid långivning från en alternativ investeringsfond till

⁸¹ 12 kap. 13 § andra stycket LAIF och lagrådsremissen s. 190.

vissa finansiella företag. Kraven benämns i lagrådsremissen som investeringsgräns. AIF-förvaltare ska börja tillämpa kraven inom en viss tidsfrist, som anges i LAIF. Finansinspektionen ska dock, efter ansökan från en förvaltare, få förlänga tidsfristen med högst ett år, om det finns särskilda skäl (8 a kap. 3 § LAIF).

I lagrådsremissen föreslås att Finansinspektionen ska ges föreskriftsrätt i fråga om vilka uppgifter som ska lämnas i en ansökan om förlängning av tidsfristen för när investeringsgränsen ska börja tillämpas.⁸² Finansinspektionens bedömning av om det finns särskilda skäl bör, enligt lagrådsremissen, grunda sig på särdragen och egenskaperna hos de tillgångar som fonden ska investera i.⁸³

Bestämmelsen i 8 a kap. 3 § LAIF genomför artikel 15.4d i AIFM-direktivet. Enligt den artikeln får en förlängning godkännas i undantagsfall, efter inlämnande av en vederbörligen motiverad investeringsplan. Mot denna bakgrund bedömer Finansinspektionen att en ansökan behöver innehålla en motiverad investeringsplan, för att inspektionen ska kunna bedöma om det finns sådana särskilda skäl som krävs för att en ansökan om förlängning av tidsfristen ska kunna beviljas. En bestämmelse om detta bör införas i en ny paragraf, 8 a kap. 1 §, i AIF-föreskrifterna.

2.3.8 Information om arbetet för att förhindra intressekonflikter vid förvaltning på initiativ av en tredje part

Finansinspektionens förslag: Innan en AIF-förvaltare börjar förvalta en alternativ investeringsfond på initiativ av en tredje part, ska förvaltaren lämna en detaljerad redogörelse till Finansinspektionen för hur förvaltaren avser att uppfylla kraven på att vidta alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter och för att identifiera, hantera och redovisa de konflikter som trots detta uppkommer. Förvaltaren ska särskilt redogöra för hur den ska arbeta för att förhindra intressekonflikter. Den ska även redogöra för hur den ska identifiera konflikter som ändå uppstår samt hur den ska hantera, övervaka och, i förekommande fall, informera om sådana intressekonflikter. Förvaltaren ska även bifoga dokumentation till stöd för de uppgifter som bolaget lämnar i redogörelsen.

En AIF-förvaltare som redan förvaltar en alternativ investeringsfond på initiativ av en tredje part vid ikraftträdandet, ska senast den 30 december 2026 lämna motsvarande uppgifter och handlingar gällande sitt arbete med intressekonflikter.

Finansinspektionens skäl: Genom ändringsdirektivet införs särskilda krav i artikel 14.2a i AIFM-direktivet på att AIF-förvaltare som förvaltar eller avser att förvalta en alternativ investeringsfond på initiativ av en tredje part, inbegripet fall där den alternativa

⁸² Se lagrådsremissen s. 119.

⁸³ Lagrådsremissen s. 119 f.

investeringsfonden använder en initiativtagande tredje parts namn eller där en AIF-förvaltare delegerar uppgifter till en initiativtagande tredje part, ska lämna detaljerade förklaringar och belägg för att det uppfyller vissa krav i direktivet avseende intressekonflikter. De krav som avses har genomförts i 8 kap. 19 § första stycket och 20 § LAIF.⁸⁴ Av de aktuella bestämmelserna framgår att en AIF-förvaltare ska vidta alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter och för att identifiera, hantera och redovisa dem som trots detta uppkommer. Om de åtgärder som förvaltaren har vidtagit inte är tillräckliga för att förhindra att investerarnas intressen kan komma att skadas, ska förvaltaren tydligt informera investerarna om arten av eller orsaken till intressekonflikterna innan förvaltaren utför några tjänster för deras räkning samt vidta åtgärder för att förebygga de problem som orsakar att investerarens intressen kan komma att skadas. Enligt de nya reglerna i direktivet ska förvaltaren, i redogörelsen för hur dessa krav uppfylls, särskilt ange vilka rimliga åtgärder det har vidtagit för att förhindra intressekonflikter som uppstår till följd av förhållandet med den tredje parten eller, om dessa intressekonflikter inte kan förhindras, hur det identifierar, hanterar, övervakar och, i tillämpliga fall, redovisar dessa intressekonflikter för att förhindra att de inverkar negativt på fondföretagets och dess investerarens intressen.

Det framgår av lagrådsremissen om fondmarknaden att regeringen anser att de nya kraven på att lämna information om hanteringen av intressekonflikter bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.⁸⁵ För att genomföra de nya kraven föreslår Finansinspektionen nya bestämmelser i 16 kap. AIF-föreskrifterna (1 a och 1 b §§).

De nya kraven i artikel 14.2a i AIFM-direktivet motsvarar de nya krav som ställs i artikel 14.2a i Ucits-direktivet. I avsnitt 2.2.11 behandlas frågan om hur artikel 14.2a i Ucits-direktivet bör genomföras i fondföreskrifterna. Enligt Finansinspektionen bör kraven i AIFM-direktivet genomföras på i huvudsak samma sätt. När det gäller AIF-föreskrifterna bedömer Finansinspektionen dock att det inte finns anledning att byta ut ordet *investerare*, som används i artikel 14.2a i AIFM-direktivet, mot *fondandelsägare*. Detta eftersom ordet *investerare* används i de bestämmelser i LAIF som de nya kraven knyter an till.

2.3.9 Rapporteringskrav

Finansinspektionens förslag: En AIF-förvaltare ska rapportera viss information till Finansinspektionen. Uppgifterna ska lämnas regelbundet i enlighet med de tekniska

⁸⁴ Se prop. 2012/13:155, s. 254 ff.

⁸⁵ Lagrådsremissen s. 169 f.

standarder som avses i artikel 24.5a i AIFM-direktivet, om inte annat följer av kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet⁸⁶ eller av 33 kap. 8 eller 9 §.

Finansinspektionens skäl:

Ändringsdirektivet innebär att vissa rapporteringskrav i AIFM-direktivet förändras

Genom ändringsdirektivet görs ändringar i vissa regler om rapporteringskrav i AIFM-direktivet. Kraven innebär att AIF-förvaltare ska rapportera viss information till de behöriga myndigheterna i förvaltarens hemmedlemsstat (artikel 24 i AIFM-direktivet). Rapporteringskraven i AIFM-direktivet, i dess tidigare lydelse, har i svensk rätt genomförts i 13 kap. 2 § LAIF.⁸⁷ I lagrådsremissen om fondmarknaden anges att dessa krav i stället bör genomföras på föreskriftsnivå. Där föreslås följaktligen att 13 kap. 2 § LAIF ska upphävas.⁸⁸

Kraven på rapportering i artikel 24 i AIFM-direktivet motsvarar i stort sett de krav på rapportering som har förts in i artikel 20a i Ucits-direktivet och som behandlas i avsnitt 2.2.12. Vissa skillnader finns dock när det gäller rapporteringen av uppgifter som rör hanteringen av fondernas likviditet. På den punkten anges i AIFM-direktivet att förvaltaren, för varje alternativ investeringsfond som den förvaltar, ska lämna information om den procentuella andel av den alternativa investeringsfondens tillgångar för vilka särskilda ordningar gäller på grund av deras illikvida natur, samt eventuella nya ordningar för fondens likviditetshantering (artikel 24.2 a och b).

Av artikel 24.5a och 24.5b framgår att kommissionen, på motsvarande sätt som när det gäller Ucits-direktivet, får anta tekniska standarder för tillsyn respektive genomförande av rapporteringskraven. Kommissionen får bland annat specificera frekvens, tidpunkt och format för rapportering.

De nya kraven bör genomföras i 16 kap. AIF-föreskrifterna

För att genomföra rapporteringskraven i artikel 24 i AIFM-direktivet föreslår Finansinspektionen att det ska införas nya bestämmelser om rapportering i 16 kap. AIF-föreskrifterna (7 a–7 c §§). De nya bestämmelserna bör utformas på motsvarande sätt som de bestämmelser i fondföreskrifterna som syftar till att genomföra artikel 20a i Ucits-direktivet (se avsnitt 2.2.12).

⁸⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn.

⁸⁷ Prop. 2012/13:155 s. 504.

⁸⁸ Lagrådsremissen s. 169.

När det gäller kravet i artikel 24.2 e i AIFM-direktivet på att förse behöriga myndigheter med resultaten av de stresstester som utförs i enlighet med artiklarna 15.3 b och 16.1 andra stycket i AIFM-direktivet konstaterar Finansinspektionen att stresstester nämns i artikel 15.3 b i AIFM-direktivet, som avser riskhantering, men inte i 8 kap. 4 § tredje stycket LAIF, som genomför artikeln. Regler om stresstester finns också i artiklarna 40.3 b och 45.3 c i kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet som närmare specificerar vad en AIF-förvaltare ska iaktta i sin riskhantering för att uppfylla artikel 15 i AIFM-direktivet. Vidare nämns stresstester både i artikel 16.1 andra stycket i AIFM-direktivet, som avser likviditetshandling, och i 8 kap. 3 § LAIF som genomför artikeln. Finansinspektionen uppfattar att åtminstone resultatet av dessa stresstester omfattas av rapporteringskravet. Det är dock möjligt att AIF-förvaltare utför ytterligare stresstester inom ramen för sitt system för likviditets- och riskhantering enligt 8 kap. 3 och 4 §§ LAIF. I slutänden kommer omfattningen av detta rapporteringskrav behöva bedömas utifrån de kommande tekniska standarderna.

Rapportering ska ske regelbundet i enlighet med tekniska standarder

De ändrade och nya rapporteringskraven i artikel 24 i AIFM-direktivet ska, till skillnad från övriga ändringar i direktivet, tillämpas först från och med den 16 april 2027 (artikel 3.1 andra stycket i ändringsdirektivet).

Av direktivet framgår att informationen ska lämnas regelbundet, men inte när och med vilken frekvens. Däremot framgår, som nämnts ovan, att kommissionen får anta tekniska standarder där kommissionen får specificera frekvens och tidpunkt för rapporteringen. Kommissionen får även specificera de närmare uppgifterna i den information som ska rapporteras, format och datastandarder för rapporterna och metoderna och arrangemangen för inlämning av rapporterna.

Några tekniska standarder finns ännu inte på plats. Enligt direktivet ska förslag till tekniska standarder utarbetas av Esmå och läggas fram för kommissionen senast den 16 april 2027, det vill säga samma dag som reglerna ska börja tillämpas.

Av samma skäl som när det gäller fondföreskrifterna bedömer Finansinspektionen att det inte i nuläget bör införas nationella regler om när och hur ofta rapportering ska ske enligt de regler i AIF-föreskrifterna som genomför de nya kraven på rapportering i AIFM-direktivet. Samtidigt är det angeläget att säkerställa en kontinuerlig rapportering av de uppgifter som förvaltare i dag är skyldiga att rapportera enligt 3 kap. 2 § LAIF och som även kommer att omfattas av rapporteringsskyldigheten i AIF-föreskrifterna. När det gäller dessa uppgifter konstaterar Finansinspektionen att frågan om när och hur ofta rapportering ska ske i dag regleras dels i artikel 110 i kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet, dels i 16 kap. 8 och 9 §§ AIF-föreskrifterna. Med all

sannolikhet kommer ändringar göras i den delegerade förordningen senast i samband med att tekniska standarder antas. Så länge som artikel 110 gäller bör dock även 16 kap. 8 och 9 §§ AIF-föreskrifterna lämnas oförändrade.

För att göra det tydligt att de uppgifter som nu omfattas av rapporteringskraven i LAIF och som enligt förslaget ska omfattas av rapporteringskraven i 16 kap. AIF-föreskrifterna tills vidare ska lämnas på samma sätt som i dag, anser Finansinspektionen att det bör införas en upplysningsbestämmelse i AIF-föreskrifterna som hänvisar till den delegerade förordningen (se förslaget till nya 16 kap. 7 d §). Det bör också anges i AIF-föreskrifterna att rapportering ska ske enligt den kommande tekniska standarden för tillsyn, om inget annat följer av kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet eller av 16 kap. 8 och 9 §§ AIF-föreskrifterna (nya 16 kap. 9 a §).

De nu föreslagna bestämmelserna kommer behöva ses över så snart det finns mer information om hur de tekniska standarderna kan förväntas komma att utformas och om eventuella ändringar i artikel 110 i kommissionens delegerade förordning. En av utgångspunkterna vid en sådan översyn bör, enligt Finansinspektionen, vara att säkerställa en kontinuerlig rapportering av de uppgifter som omfattas av rapporteringskrav redan i dag. Om artikel 110 i kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet skulle upphöra att gälla innan de tekniska standarderna ska börja tillämpas, kan det alltså bli aktuellt för Finansinspektionen att föreskriva om att sådana uppgifter fortsatt ska lämnas på det sätt som i dag följer av artikel 110 i dag.

2.4 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

2.4.1 Ikraftträdande

Finansinspektionens förslag: Ändringarna i fond- och AIF-föreskrifterna som gäller rapportering ska träda i kraft den 16 april 2027. Övriga ändringar ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Finansinspektionens skäl: Enligt ändringsdirektivet ska medlemsstaterna senast den 16 april 2026 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. Huvudregeln är vidare att bestämmelserna ska tillämpas från och med den dagen. De bestämmelser som genomför de nya rapporteringskraven och som behandlas i avsnitt 2.2.12 och 2.3.90 ska dock tillämpas först från och med den 16 april 2027 (artikel 3.1).

I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås att ändringarna i LVF och LAIF ska träda i kraft den 1 juli 2026. De ändringar som avser tillsynsrapportering ska dock träda i kraft den 16 april 2027. Det är lämpligt att Finansinspektionens föreskrifter träder i kraft vid

samma tidpunkt som de bestämmelser i LVF och LAIF som de knyter an till. Finansinspektionen föreslår därför att ändringarna i fond- och AIF-föreskrifterna ska träda i kraft den 1 juli 2026. Bestämmelserna om de nya rapporteringskraven ska dock träda i kraft först den 16 april 2027.

Ändringsdirektivet om OTC-derivat ska vara genomfört i svensk rätt senast den 25 juni 2026 och de lagändringar som föreslås i lagrådsremissen om OTC-derivat föreslås därför träda i kraft samma dag. De föreskriftsändringar som Finansinspektionen föreslår med anledning av förslagen i lagrådsremissen genomför inte själva ändringsdirektivet. Finansinspektionen anser därför att det är lämpligt att föreskriftsändringarna träder i kraft samma dag som övriga ändringar i fondföreskrifterna, det vill säga den 1 juli 2026.

2.4.2 Övergångsbestämmelser om justerat fondandelsvärde

Finansinspektionens förslag: För ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att tillämpa ett justerat fondandelsvärde enligt 4 kap. 10 b § LVF ska de nuvarande bestämmelserna om rutiner och informationsbroschyrens innehåll fortsätta gälla till dess att ett justerat fondandelsvärde inte längre får tillämpas i värdepappersfonden. Vidare ska de nuvarande bestämmelserna om innehållet i årsberättelser och halvårsredogörelser fortsätta gälla för räkenskapsår då ett fondbolag har tillämpat ett justerat fondandelsvärde. Motsvarande ska gälla för en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond

Finansinspektionens skäl: I lagrådsremissen om fondmarknaden föreslås att fondbolag som förvaltar en värdepappersfond och som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att tillämpa ett justerat fondandelsvärde enligt nuvarande 4 kap. 10 b § LVF ska få fortsätta att göra det under en övergångsperiod. Förslaget gäller även i fråga om förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond.⁸⁹

Finansinspektionen föreslår i avsnitt 2.2.4, 2.2.9 och 2.2.10 att bestämmelserna i fondföreskrifterna om att fondbolag som tillämpar ett justerat fondandelsvärde ska ha vissa rutiner och lämna viss information om det justerade fondandelsvärdet i informationsbroschyrer, årsberättelser och halvårsredogörelser ska upphävas. Inspektionen föreslår även att bestämmelsen i AIF-föreskrifterna om att fondföreskrifternas regler om rutiner även ska gälla i fråga om AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska upphävas (se avsnitt 2.3.6.2).

Eftersom fondbolag, fondförvaltare och AIF-förvaltare kommer få fortsätta att tillämpa ett justerat fondandelsvärde under en övergångsperiod bör, enligt Finansinspektionens mening, nuvarande bestämmelser om rutiner, informationsbroschyrer, årsberättelser och

⁸⁹ Se punkt 2 i lagrådsremissens förslag till övergångsbestämmelser till LVF och lagrådsremissen s. 239.

halvårsredogörelser fortsätta att gälla för berörda företag under en tid. Finansinspektionen anser därför att det bör föras in övergångsbestämmelser i fondföreskrifterna som innebär att de nuvarande bestämmelserna om rutiner, informationsbroschyrer, årsberättelser och halvårsredogörelser ska fortsätta att gälla för fondbolag och förvaltningsbolag. När det gäller rutiner och informationsbroschyrer bör bestämmelserna fortsätta gälla så länge som bolaget får tillämpa ett justerat fondandelsvärde. När det gäller innehållet i årsberättelser och halvårsredogörelser bör reglerna gälla för de räkenskapsår som ett justerat fondandelsvärde har tillämpats.

När det gäller AIF-föreskrifterna bör det regleras i en övergångsbestämmelse att de ovan nämnda bestämmelserna om rutiner i fondföreskrifterna ska fortsätta gälla för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder, så länge som förvaltaren får tillämpa ett justerat fondandelsvärde. När det gäller innehållet i informationsbroschyrer, årsberättelser och halvårsredogörelser gör Finansinspektionen bedömningen att det inte behövs några särskilda övergångsbestämmelser i AIF-föreskrifterna, eftersom det följer av 12 kap. 13 § och 13 kap. 6 § AIF-föreskrifterna att de övergångsbestämmelser som föreslås i fråga om fondföreskrifterna även kommer gälla för en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond (jfr lagrådsremissen s. 190 och 239).

2.4.3 Övergångsbestämmelser om rapporteringskrav

Finansinspektionens förslag: Bestämmelserna i 33 kap. 9 § fondföreskrifterna och 16 kap. 6 § AIF-föreskrifterna i den nya lydelsen ska tillämpas första gången i fråga om den sammanställning som ska göras per den sista bankdagen i det tredje kvartalet 2026.

Finansinspektionens skäl: I avsnitt 2.2.8 föreslås att den sammanställning som ska lämnas till Finansinspektionen enligt 33 kap. 9 § fondföreskrifterna respektive 16 kap. 6 § AIF-föreskrifterna ska innehålla information om motpartsexponering för sådana derivatinstrument som avses i 5 kap. 14 § LVF. Den föreslagna dagen för ikraftträdande ligger mellan referensdatumet för rapportering enligt de aktuella bestämmelserna, men före den dag då rapporteringen ska ske. För att undvika oklarheter om vad sammanställningen ska innehålla vid rapporteringen för andra kvartalet 2026 och för att ge bolagen viss tid att anpassa sin rapportering föreslår Finansinspektionen att den ändrade bestämmelsen ska tillämpas första gången i fråga om den sammanställning som ska göras per den sista bankdagen i det tredje kvartalet 2026.

3 Förslagets konsekvenser

3.1 Inledande ställningstaganden och utgångspunkter

I avsnitt 1.1 och 1.3 beskrivs vad Finansinspektionen vill uppnå med de föreslagna ändringarna, vilka alternativa lösningar som finns och vilka följder det kan få om den föreslagna regleringen inte kommer till stånd.

För uppgifter om bemyndiganden som förväntas kunna ligga till grund för de föreslagna ändringarna och om ikraftträdande, se avsnitt 1.4 och 2.4.

I avsnitt 2.2.1.1, 2.2.12, 2.2.13, 2.3.1.1, 2.3.8 och 2.3.9 lämnas förslag till genomförande av ändringsdirektivet. Medlemsstaterna är skyldiga att genomföra ändringsdirektivet i den nationella lagstiftningen. Av lagrådsremissen om fondmarknaden framgår att vissa regler ska genomföras på föreskriftsnivå. Finansinspektionen föreslår att dessa regler ska genomföras på ett så direktivnära sätt som möjligt. Konsekvenserna av dessa förslag är en effekt av ändringsdirektivet och behandlas därför inte närmare här (för en beskrivning av direktivets konsekvenser, se kommissionens konsekvensanalys⁹⁰).

Mot bakgrund av att ändringsdirektivet genomförs på ett direktivnära sätt bedömer Finansinspektionen att förslagen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. De föreskriftsändringar som föreslås för att genomföra ändringsdirektivet innehåller inga krav som går utöver vad som följer av EUrätten på området.

Regeringen föreslår ändringar i LVF och LAIF för att genomföra ändringsdirektivet i svensk rätt. Finansinspektionens föreskrifter innebär delvis preciseringar av de krav som följer av lagförslagen. De huvudsakliga konsekvenserna av de nya reglerna är dock en effekt av de lagändringar som regeringen föreslår och vars konsekvenser redovisas i lagrådsremissen om fondmarknaden (s. 195–210). Konsekvenserna som föreskriftsförslagen bedöms få för företagen, samhället och konsumenterna samt Finansinspektionen därutöver behandlas i nästa avsnitt.

I avsnitt 2.2.8 lämnas förslag till föreskriftsändringar som motiveras av de lagändringar som föreslås för att genomföra ändringsdirektivet om OTC-derivat. För en beskrivning av direktivets konsekvenser, se kommissionens konsekvensanalys⁹¹. I lagrådsremissen om OTC-derivat behandlas vidare konsekvenserna av de föreslagna lagändringarna (s. 26–

⁹⁰ Se COM (2021) 721 final, SWD(2021) 340 final och SWD(2021) 341 final.

⁹¹ Se COM (2022) 698 final 2022/0404 (COD).

29). Konsekvenserna som föreskriftsförslagen bedöms få i fråga om motpartsexponeringar därutöver behandlas närmre i avsnitt 3.3.2.5.

3.2 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Vid utgången av 2025 uppgick den samlade fondförmögenheten i svenska värdepappersfonder och specialfonder till cirka 8 830 miljarder kronor (inklusive premiepensionssystemet).

Likviditetshanteringsverktyg

Förslagen till föreskriftsändringar innebär bland annat att fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare ska lämna viss närmare angiven information om tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg i fondbestämmelser, informationsbroschyrer, årsberättelser och halvårsredogörelser (se avsnitt 2.2.7, 2.2.10, 2.2.11 och 2.3.6.3).

Förslagen om informationsbroschyrens innehåll förväntas leda till att konsumenter kommer kunna ta del av utförlig information om verktygen och tydliga räkneexempel. Att informationsbroschyren föreslås innehålla uppgifter om likviditetshanteringsverktygens historiska påverkan på värdepappersfondens andelsägare de senaste fem kalenderåren ger andelsägarna tydlig information om hur verktygen har påverkat andelsägarna och fondandelsvärdet. Kraven på informationsbroschyrens innehåll förväntas sammantaget leda till att konsumenten kan fatta ett välavvägt investeringsbeslut.

Även förslagen om informationen i fondbolagens årsberättelse och halvårsredogörelse förväntas öka investerarnas förståelse för hur fondförvaltaren tidigare har tillämpat verktygen i fonden. Denna information bidrar till att andelsägare på ett enkelt sätt kan jämföra olika fonder innan de fattar beslut om en eventuell investering. Vidare bidrar även denna information till ökade förutsättningar för konsumenter att göra välgrundade val. Samtidigt bedömer Finansinspektionen att den informationen som lämnas inte är sådan att den riskerar att hämma verktygens effektivitet. Enligt Finansinspektionen kan förslagna ändringar därmed förväntas bidra till positiva effekter för såväl investerare som den finansiella stabiliteten.

Lämplighetsprövning

I avsnitt 2.2.1.2, 2.2.3.3, 2.3.1.2 och 2.3.2.1 lämnas förslag om prövning av de personer som beslutar om fondförvaltares verksamhetsinriktning. Förslagen medför bättre möjligheter för Finansinspektionen att säkerställa att bolagen uppfyller förutsättningarna för sina tillstånd och att de personer som beslutar om bolagens verksamhetsinriktning är lämpliga, vilket kan antas gynna sunda fondbolag och AIF-förvaltare och i förlängningen vara positivt både för konsumentskyddet och den finansiella stabiliteten.

I övrigt bedömer Finansinspektionen att förslagen inte kommer påverka konsumenterna och samhället.

3.3 Konsekvenser för företagen

3.3.1 Berörda företag

Föreskriftsändringarna berör i olika utsträckning dels fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder, dels AIF-förvaltare (nedan kallas fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare gemensamt för fondförvaltare). Vid utgången av 2025 fanns det 27 företag med tillstånd som både fondbolag och AIF-förvaltare, 55 företag med tillstånd enbart som AIF-förvaltare och 14 företag med tillstånd enbart som fondbolag. Därutöver fanns ett utländskt företag med tillstånd att förvalta både värdepappersfonder och en specialfond, två utländska företag med tillstånd att förvalta specialfonder, och två utländska företag med tillstånd att förvalta värdepappersfonder. Vid utgången av 2025 fanns det 675 värdepappersfonder respektive 206 specialfonder med av Finansinspektionen godkända fondbestämmelser. Nedan redogörs för konsekvenser för fondförvaltare.

3.3.2 Konsekvenser för berörda företag

3.3.2.1 Ansökans innehåll

Ansökan om tillstånd för verksamhet

Finansinspektionen föreslår nya bestämmelser och ändringar i befintliga bestämmelser om innehållet i en ansökan om tillstånd och i verksamhetsplanen (se avsnitt 2.2.1 och 2.3.1). Förslagen kommer i olika utsträckning omfatta fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder. Bestämmelser om vad en verksamhetsplan och en ansökan ska innehålla förväntas leda till ökad tydlighet och förutsebarhet för fondförvaltarna. Fler kompletta ansökningar förväntas även leda till en minskad administrativ börda samt tidsvinster genom ett minskat behov av skriftväxling.

Finansinspektionen bedömer att förslagen om ansökans innehåll inte kommer innebära några administrativa kostnader för bolagen. Förslagen om verksamhetsplanens innehåll förväntas leda till begränsade kostnader. Finansinspektionen uppskattar engångskostnader för att analysera de nya kraven och för att göra nödvändiga anpassningar till dem till

mellan 16 260 kronor (10 timmar x 1 626 kronor⁹²) och 24 390 kronor (15 timmar x 1 626 kronor).

Ansökan om marknadsföringstillstånd samt godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser

Finansinspektionen föreslår föreskrifter om vad en ansökan om godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser ska innehålla (se avsnitt 2.2.2 och 2.3.6.1). I likhet med vad som anges i fråga om ansökan om tillstånd för verksamhet förväntas föreskrifterna om vad ansökningar till Finansinspektionen ska innehålla leda till ökad tydlighet och förutsebarhet för fondförvaltare.

Förslagen om vad en ansökan om godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser ska innehålla förväntas inte leda till någon ökad kostnad jämfört med i dag, eftersom förslagen i stort sett överensstämmer med vad Finansinspektionen redan i dag efterfrågar när fondförvaltare ansöker om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser.

Inte heller förslagen om vad en ansökan om marknadsföringstillstånd enligt 4 kap. 4 a och 5 kap. 6 a §§ LAIF ska innehålla bedöms medföra någon ökad kostnad jämfört med i dag, eftersom bestämmelser om vad en ansökan ska innehålla underlättar förvaltarens arbete med att ta fram ansökningar. (se avsnitt 2.3.3 och 2.3.4.1).

I avsnitt 2.3.4.2 föreslår Finansinspektionen vissa förenklingar om vad en ansökan om marknadsföringstillstånd enligt 5 kap. 9 § AIF-föreskrifterna ska innehålla. Dessa förslag bedöms utgöra en regellättnad och förväntas underlätta för AIF-förvaltare i kommande ansökningsförfaranden.

Långivande verksamhet

Finansinspektionen föreslår bestämmelser om innehållet i en ansökan om förlängd tidsfrist för när investeringsgränsen ska börja tillämpas (se avsnitt 2.3.7). I likhet med övriga förslag om vad ansökningar ska innehålla förväntas förslaget leda till ökad tydlighet och förutsebarhet för fondförvaltare. Förslaget förväntas därmed inte leda till några ökade kostnader för förvaltare.

Delegering och vidaredelegering

Förslagen om underrättelsens innehåll vid delegering och vidaredelegering förväntas inte få några konsekvenser för fondbolagen (se avsnitt 2.2.3.1). Förslagen innebär endast ett tydliggörande för fondbolagen att underrättelsen ska innehålla samma information som ska lämnas i en ansökan om tillstånd att driva fondverksamhet. Att det är samma

⁹²Beloppet motsvarar timkostnaden enligt 2 § första stycket förordningen (2009:1237) om timkostnadsnorm inom rättshjälpsområdet.

information som ska lämnas i samband med en underrättelse som vid en ansökan bedöms underlätta för bolagen. Finansinspektionen gör samma bedömning avseende innehållet i AIF-förvaltarnas underrättelse vid delegering (se avsnitt 2.3.1.1).

Konsekvenserna för mindre företag

Finansinspektionen bedömer att de tillkommande kostnaderna vid en ansökan om tillstånd för verksamhet (avsnitt 2.2.1 och 2.3.1) relativt sett kan ha en större negativ effekt på vinstmarginalerna för mindre företag än för större företag. Detta eftersom de administrativa kostnaderna för de små företagen uppskattas bli större i förhållande till deras omsättning. Det är dock, i detta sammanhang, fråga om mycket marginella kostnadsökningar varför påverkan på de mindre företagen ändå bedöms vara liten.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är detsamma för både fondbolag och AIF-förvaltare innebär förslaget fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende. Förslagen innebär även att förvaltningsbolag och utländska AIF-förvaltare omfattas av liknande krav som fondbolag och svenska AIF-förvaltare vid ansökan om marknadsföringstillstånd och godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser.

3.3.2.2 Väsentliga ändringar

Fondbolag

Som framgår av avsnitt 2.2.3.3 föreslår Finansinspektionen bestämmelser om vilka handlingar som ska bifogas en underrättelse om väsentliga ändringar enligt nya 2 kap. 7 a § LVF enligt regeringens förslag. Kravet på att komma in med en underrättelse om väsentliga ändringar framgår alltså av lag och föreskrifterna reglerar enbart vad en sådan underrättelse minst ska innehålla. De handlingar som krävs är sådana som bolagen måste upprätta oaktat kravet på underrättelse, vilket innebär att föreskriftsändringarna inte innebär något extra arbete. Genom att ange vilka handlingar som Finansinspektionen behöver få in när en underrättelse görs minskar risken för att det uppstår behov av kompletteringar under handläggningen av ärendet, vilket innebär en mer effektiv hantering som kan gynna bolagen. Följaktligen bedömer Finansinspektionen att föreskriftsändringarna inte har några negativa konsekvenser för företagen.

AIF-förvaltare

Som framgår av avsnitt 2.3.2 föreslår Finansinspektionen ytterligare bestämmelser om vilka handlingar som ska bifogas en anmälan om väsentliga ändringar enligt 3 kap. 10 § LAIF. Finansinspektionen föreslår att en uppdaterad verksamhetsplan ska skickas in vid vissa anmälningar om väsentlig ändring. Inspektionen föreslår även en ny bestämmelse om vilka handlingar som ska bifogas en anmälan om väsentlig ändring som innebär att en

AIF-förvaltare ska förvalta en öppen långivande fond. Kravet på att anmäla väsentliga ändringar framgår av lag och föreskrifterna reglerar enbart vad en anmälan minst ska innehålla. Eftersom en AIF-förvaltare förmodas veta hur den ska uppfylla kraven i LAIF när den förvaltar en öppen långivande fond, bedömer Finansinspektionen att arbetet med att motivera detta i en anmälan är av liten omfattning. Genom att ange vilka handlingar som Finansinspektionen behöver få in i samband med en anmälan om väsentlig ändring minskar risken för att det uppstår behov av kompletteringar under handläggningen av ärendet, vilket innebär en mer effektiv hantering som kan gynna bolagen. Följaktligen bedömer Finansinspektionen att föreskriftsändringarna innebär mycket små konsekvenser för företagen.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är detsamma för både fondbolag och AIF-förvaltare innebär förslaget fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende.

3.3.2.3 Lämplighetsprövning av personer som beslutar om verksamhetens inriktning

Som framgår av avsnitt 2.2.1.2 och 2.3.1.2 föreslår Finansinspektionen att fondbolag och AIF-förvaltare ska komma in med uppgifter till inspektionen om de personer som beslutar om bolagens verksamhetsinriktning enligt föreslagna nya bilagor. Detta för att Finansinspektionen ska kunna bedöma att bolagen uppfyller kraven i 2 kap. 1 § första stycket 5 LVF respektive 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF enligt regeringens förslag.

Förslagen innebär att samtliga fondförvaltare kommer att behöva lämna uppgifter till Finansinspektionen enligt föreslagna bilagor när det utses en ny person som ska besluta om verksamhetsinriktningen. En sådan underrättelse eller anmälan kommer omfattas av en prövningsavgift motsvarande den som gäller för ledningsprövningar (i dagsläget 18 000 kronor per bolag⁹³). Finansinspektionen bedömer att arbetet med att ta fram underlaget för en anmälan tar 8 till 16 arbetstimmar i anspråk. Detta innebär en kostnad på mellan 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor) och 26 016 kronor (16 timmar x 1 626 kronor) för respektive företag vid behov.

Konsekvenserna för mindre företag

Finansinspektionen bedömer att de tillkommande kostnaderna relativt sett kan ha en större negativ effekt på vinstmarginalerna för mindre företag än för större företag. Detta eftersom de administrativa kostnaderna för de små företagen uppskattas bli större i förhållande till deras omsättning. Inte desto mindre bedömer Finansinspektionen att det inte skulle vara proportionerligt och ändamålsenligt att inte låta de mindre företagen

⁹³ 4 och 5 a §§ förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen

omfattas av de aktuella kraven, givet den betydelse som kraven har för tillsynen och följaktligen för samhället och konsumenterna, samt att bruttokostnaderna bedöms vara så pass små.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är detsamma för både fondbolag och AIF-förvaltare innebär förslaget fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende.

3.3.2.4 Likviditetshanteringsverktyg

Fondbestämmelsernas innehåll

Finansinspektionens förslag innebär att samtliga fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder kommer behöva ange ytterligare uppgifter i fondbestämmelserna (se avsnitt 2.2.7). När det gäller likviditetshanteringsverktyg föreslås att företagen ska specificera vissa uppgifter i förhållande till de likviditetshanteringsverktyg som får tillämpas i respektive värdepappersfond och specialfond. Finansinspektionen utgår från att den ytterligare information som ska anges medför ökade administrativa kostnader. Finansinspektionen har dock försökt hålla detaljgraden av uppgifterna som ska anges i fondbestämmelserna på en sådan nivå att behovet av att uppdatera informationen (och därmed företagens kostnader) minimeras, samtidigt som konsumentintresset inte åsidosätts.

Finansinspektionen bedömer att de administrativa kostnaderna kommer att öka för de fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder samt för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. Engångskostnaderna för att analysera de nya kraven i 23 kap. fondföreskrifterna beräknas uppgå till 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor). Engångskostnaderna för att göra nödvändiga anpassningar i fondbestämmelserna beräknas bli mellan 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor) och 52 032 kronor (32 timmar x 1 626 kronor) för företag både initialt och sedan vid behov. Kostnaden kan dock variera beroende på antal fonder som bolagen förvaltar.

Finansinspektionens förslag innebär även att fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare ska använda sig av bilaga 10 för uppställningen av fondbestämmelserna. Finansinspektionen bedömer att bilagan överensstämmer med hur bolagen redan gör i dag och att bilagan därmed inte medför några ökade kostnader. Förslagen förväntas dock öka tydligheten och förutsebarheten för bolagen och leda till mer kompletta ansökningar från början.

Informationsbroschyr

Finansinspektionens förslag innebär att fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder samt AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder, kommer att behöva ange ytterligare uppgifter i informationsbroschyren (se avsnitt 2.2.10 och 2.3.6.3). När det gäller likviditetshanteringsverktyg föreslås att bolagen ska specificera vissa uppgifter i förhållande till de likviditetshanteringsverktyg som tillämpas i respektive värdepappersfond och specialfond. Finansinspektionen utgår ifrån att den ytterligare information som ska anges medför ökade administrativa kostnader. Ändringarna innebär samtidigt att det blir tydligare vad som krävs av en fondförvaltare som tillämpar olika likviditetshanteringsverktyg. Det underlättar inte bara för fondmarknaden i stort utan även för enskilda fondförvaltare som kommer tillämpa dessa verktyg.

Engångskostnaderna för att göra nödvändiga anpassningar i informationsbroschyren beräknas bli mellan 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor) och 19 512 kronor (12 timmar x 1 626 kronor) för bolagen både initialt och sedan vid behov. Kostnaden kan dock variera beroende på antal fonder som bolagen förvaltar. Finansinspektionen bedömer mot denna bakgrund att konsekvenserna för bolagen är små.

Årsberättelse och halvårsredogörelse

Finansinspektionens förslag innebär att fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder kommer behöva ange ytterligare uppgifter i årsberättelse och halvårsredogörelse för fonden (se avsnitt 2.2.11 och 2.3.6.3). När det gäller likviditetshanteringsverktyg föreslås att bolagen ska specificera vissa uppgifter i förhållande till de likviditetshanteringsverktyg som får tillämpas i respektive värdepappersfond och specialfond. Finansinspektionen utgår ifrån att den ytterligare information som ska anges medför ökade administrativa kostnader. Att utfärda föreskrifter om vilken information som ska anges i årsberättelse och halvårsredogörelse bidrar dock också med tydlighet för fondförvaltarna om vad som förväntas av dem vid tillämpning av likviditetshanteringsverktygen.

Kostnaderna för att årsberättelsen och halvårsredogörelsen även ska omfatta uppgifter om likviditetshanteringsverktygen beräknas uppgå till 6 504 kronor (4 timmar x 1 626 kronor) vid varje tillfälle. Kostnaden kan dock variera beroende på antal fonder som bolagen förvaltar.

Konsekvenserna för mindre företag

Finansinspektionen bedömer att de tillkommande kostnaderna relativt sett kan ha en större negativ effekt på vinstmarginalerna för mindre företag än för större företag. Detta eftersom de administrativa kostnaderna för de små företagen uppskattas bli större i förhållande till deras omsättning. Inte desto mindre bedömer Finansinspektionen att det

inte skulle vara proportionerligt och ändamålsenligt att inte låta de mindre företagen omfattas av de föreslagna kraven, givet det mervärde som kraven bedöms medföra för såväl investerare och marknaden som för bolagen samt att bruttokostnaderna bedöms vara så pass små.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är detsamma för både fondbolag och AIF-förvaltare i den mån lagkraven i fråga om likviditetshanteringsverktyg är tillämpliga, innebär förslaget fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende.

3.3.2.5 Beräkning av motpartsexponering

I avsnitt 2.2.8 föreslås att bestämmelserna i fondföreskrifterna om beräkning av motpartsexponering ska gälla alla derivattransaktioner som inte clearas hos en central motpart som är auktoriserad eller godkänd. Ändringarna får inga konsekvenser när det gäller motpartsexponering vid derivattransaktioner som clearas av en auktoriserad eller central motpart, eftersom det genom ändringarna i lagrådsremissen om OTC-derivat kommer följa av lag att begränsningen av tillåten motpartsrisk mot en och samma motpart endast gäller för andra transaktioner än sådana. Förslaget bedöms inte medföra några konsekvenser för fondförvaltarna.

Övriga förslag i denna del innebär att dagens bestämmelser om hur beräkningen av motpartsexponering ska göras blir tillämpliga även på transaktioner i multilateralt handlade derivat som inte clearas hos en auktoriserad eller godkänd central motpart. Förslagen bidrar till tydlighet för förvaltare om hur beräkningen ska göras i dessa fall och att värdepappersfonder får möjlighet att göra nettoberäkningar och att beakta säkerheter även vid multilateral handel.

Information om motpartsexponeringar

De ändringar som föreslås i 33 kap. 9 § 10 fondföreskrifterna och 16 kap. 6 § 8 AIF-föreskrifterna (se avsnitt 2.2.8) i fråga om den information om motpartsexponeringar som en fondförvaltare ska lämna i den sammanställning som ska göras kvartalsvis för varje fond är en följd av förslagen i lagrådsremissen om OTC-derivat. Att fondförvaltarna kvartalsvis kommer lämna information om motpartsexponering för sådana derivatinstrument som avses i 5 kap. 14 § LVF i stället för motpartsexponering för OTC-derivat kan innebära att fondförvaltarna behöver göra vissa systemanpassningar.

Engångskostnaderna för att göra nödvändiga anpassningar i system för rapportering beräknas bli mellan 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor) och 19 512 kronor (12 timmar x 1 626 kronor) för fondförvaltarna initialt. Kostnaden kan dock variera beroende på vilka anpassningar som behöver ske.

Konsekvenserna för mindre företag

Finansinspektionen bedömer att de tillkommande kostnaderna relativt sett kan ha en större negativ effekt på vinstmarginalerna för mindre företag än för större företag. Detta eftersom de administrativa kostnaderna för de små företagen uppskattas bli större i förhållande till deras omsättning. Inte desto mindre bedömer Finansinspektionen att det inte skulle vara proportionerligt och ändamålsenligt att inte låta de mindre företagen omfattas av de föreslagna kraven, givet det mervärde som kraven bedöms medföra för Finansinspektionens tillsyn över företagen samt att bruttokostnaderna bedöms vara så pass små.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är detsamma för både fondbolag och AIF-förvaltare i den mån lagkraven i fråga om likviditetshanteringsverktyg är tillämpliga, innebär förslaget fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende.

3.3.2.6 Följdändringar och redaktionella ändringar

Finansinspektionen har föreslagit ändringar i befintliga bestämmelser i syfte att förenkla och förtydliga dessa samt genomföra nödvändiga följdändringar (se avsnitt 2.2.1.3, 2.2.3.2, 2.2.6, 2.2.8 och 2.3.1.3). Ändringarna förväntas underlätta för såväl blivande som befintliga fondförvaltare. Inspektionen har inte identifierat några förändringar i kostnader för företagen med anledning av de ändringar som föreslås i syfte att förenkla och förtydliga föreskrifterna.

3.4 Konsekvenser för Finansinspektionen

De föreslagna föreskriftsändringarna kan förväntas underlätta Finansinspektionens arbete med fondförvaltarens ansökningar, eftersom tydliga föreskrifter om vad en ansökan ska innehålla kan förväntas leda till att ansökningar är mer kompletta från början. Detta kan i sin tur leda till en mer effektiv handläggning och kortare handläggningstider. Därtill förväntas förslagen leda till minskade kostnader för Finansinspektionen genom minskad skriftväxling.

Förslagen avseende ett fondbolags eller AIF-förvaltares anmälan om verksamma personer innebär även att Finansinspektionen kan få bättre möjligheter att följa upp att fondbolagen och AIF-förvaltarena uppfyller förutsättningarna för deras tillstånd och att de personer som beslutar om verksamhetsinriktningen är lämpliga. Därtill förväntas förslagen avseende likviditetshanteringsverktygen underlätta tillsynen av fondförvaltare. Förslagen förutses inte påverka inspektionens resursbehov.

Med hänsyn till ändringarnas omfattning bedömer Finansinspektionen att förslagen kommer kräva särskilda informationsinsatser i form av ett FI-forum samt avisering om de nya föreskrifterna på Finansinspektionens webbplats.

Föreskriftsändringarna bör utvärderas ett år efter att föreskrifterna har trätt i kraft genom att mäta andel ansökningar som behöver kompletteras, genomsnittlig handläggningstid, antal frågor och synpunkter från sökande samt återkoppling från handläggare om föreskrifternas tydlighet och användbarhet.

4 Parallelluppställningar

4.1 Ändringar som avser AIFM-direktivet

Artikel i AIFM-direktivet	Svenska bestämmelser i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
7.2 a i-iii	3 kap. 3 § 5, 9, 9 a och 13 §§
7.2 a iv	3 kap. 3 § 5 och 15 §
7.2 c	3 kap. 3 § 5 och 15 a §
7.2 e i	3 kap. 3 § 5 och 9 b § 1 a–c
7.2 e ii	3 kap. 3 § 5 och 9 b § 2
7.2 e iii	3 kap. 3 § 5 och 9 b § 3
7.2 e iv	3 kap. 3 § 5 och 9 b § 4
8.1 c	3 kap. 39 och 39 a §§
14.2 a	16 kap. 1 a och 1 b §§
24.1 första stycket	16 kap. 7 d och 9 a §§
24.1 andra stycket	16 kap. 7 a §
24.2 a	16 kap. 7 b § första stycket 1
24.2 b	16 kap. 7 b § första stycket 1
24.2 c	16 kap. 7 b § första stycket 1
24.2 d	16 kap. 7 c
24.2 e	16 kap. 7 b § första stycket 1
24.2 f	16 kap. 7 b § andra stycket

4.2 Ändringar som avser Ucits-direktivet

Artikel i UCITS-direktivet	Svenska bestämmelser i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder
7.1 c första stycket	2 kap. 3 § 5, 8 § första stycket och 10 §
7.1 c i	2 kap. 3 § 5, 8 § andra stycket 3
7.1 c ii	2 kap. 3 § 5, 8 § andra stycket 4
7.1 c iii	2 kap. 3 § 5, 8 § andra stycket 5
7.1 c iv	2 kap. 3 § 5 och 10 a §
7.1 e	2 kap. 4 a §
14.2 a	33 kap. 3 och 3 a §§
20a.1 första stycket	33 kap. 18 §
20a.1 andra stycket	33 kap. 15 §
20a.2 a–c	33 kap. 16 § första stycket
20a.2 d	33 kap. 17 §
20a.2 e	33 kap. 16 § andra stycket